

DE

IX A. 44.

ORATIONE CORINTHIACA

F A L S O

DIONI CHRYSOSTOMO ADSCRIPTA

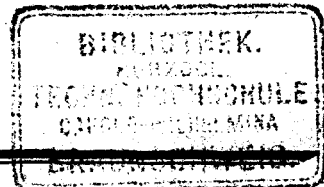
COMMENTATUS EST,

**ET EMENDATIONES ALIQUOT CORRUPTORUM DIONIS
 LOCORUM ADJECIT ET COLLEGII CAROLINI
 DUCALIS CIVIBUS PROPOSUIT,**

SCHOLARUM AESTIVARUM AUSPICIA DE MORE CELEBRATURUS,

DR. ADOLPHUS EMPERIUS,

BRUNOPOLITANUS.

BRUNSVIGAE. MDCCCXXXII.

TYPIS ORPHANOTROPHEI DUCALIS.

Non equidem ignoro, bellum perpetuum et saevum programmatis esse cum propolis, his dico, qui adipem, farcimen, caseum minutatim vendunt; cum ob alias quasdam causas, quas jam non adtinet enumerare, tum quod forma majore in vulgus prodire solent. Est autem certamen illud iniquissimum. Neque enim justo dimicatur proelio, sed ubicunque programmata istis obviam fiunt,prehenduntur, lacerantur, et quod miserrimum est viciis, foedantur turpissime. Iniquum est bellum illud ἀσπονδον et ἀνίπυκτον etiam ideo, quod programmatis moriendum est inultis. Nam quae illis tela, quae arma? Ne id quidem artificium, quo Herodes Atticus simulati desiderii monumenta tutari conatus est, diris devovisse laesuros, quidquam juvat, siquidem propolae Latine non sciunt. Itaque eis una erat ante nostram memoriam salutis via, eadem quae leporibus, latendi. Nunc sane nova eis spes affulsit. Nam ex quo programmata scribendi consuetudo ab academiis ad gymnasia pleraque traducta est, ipsa multitudine isti obruentur, et manus immisericordes ingenti acervo tandem lassatae deficient. Ego, etsi quid futurum sit, animo praevideam, tamen non deterreor, quin scribam; primum quod ita melioribus forte parceretur, deinde quod probos et honestos viros repertum iri existimo, quibus, quod ego auguror, libelli mei usus magis quam abusus esse videatur.

Verum non propolae tantum nobis cavendi sunt. Sunt enim, qui sinistre interpretantur, quaecunque ad Collegium Carolinum pertinent. Quorum iras non rescabimus ad vivum. Quid enim? Tantum dico: ingenti gaudio exceptus est nuper a quibusdam et laeta trepidatione latius disseminatus rumor, quasi Collegio Carolino interitus instaret.

At quicunque tamquam inferias concremati palatii illud ad exitium poscunt, hos apud animum suum reputare velim, non homines solum occisos suas sibi Furias habere, verum etiam deleta proba majorum instituta. Quibus quisquis manum iniecit, illum, si nihil aliud,

ἐξ ὧν — κατέχει πάντα φάτις.

Porro non hos modo patriae proditores jure aestimari, qui eam hostibus tradant externis, sed etiam, qui, quantum in ipsis sit, domesticis, haud sane minus verendis, inscitiae, literarum contemptui, arrogantiae, desidia, omni denique nequitiae generi, quod cum hac conjunctum esse solet.

Haud diu est, cum spes enituit, fore, ut academia Julia Carolina recidiva in hac nostra urbe pulchrius effloresceret. Quod qui etiamnum futurum affirmant, utinam similes sint Cassandrae, incredibilia quidem, attamen eventura vaticinantis. Academiae, ajunt, concessurum esse Collegium Carolinum. Nec ego quemquam repertum iri existimo, quin hunc ejus interitum in lucro apponat. Sed ad talia adspirari vetant horum temporum rationes. Egregie nobis actum censebimus, si, quod unum reliquum est ex eis, quae priorum principum munificentia ultra gym-

nasia in usum literarum et bonarum artium molita posteris tradidit, id meliore fide conservabitur, quam academia Helmstadiensis. Miserum hercle et indignum, si Collegium Carolinum eo nuper rapaces quorundam manus effugit, ut nunc, cum nova rei publ. nostrae lux affulsit, nescio quibus diis inferis immoletur.

Clamant isti, non esse necessarium. Quibus occinimus, nihil per se esse necessarium, sed tantum ad certum quemdam finem revocatum. Sicut ne edere quidem necesse est, si quis fame perire non detrectat; nec scholis opus est ullis, si quis cum belluis vivere, quam hominibus mavolt. Verum aut fallor, aut in universa rerum natura nihil minus desideratur, quam homines de his, quae non intelligunt, temere iudicantes.

Sin autem Collegium Carolinum eo nomine culpatur, quod non omnia praestantur, quae aut jure aut injuria quidam ab eo expectant postulantque: non ego tam socors sum, ut nihil esse, quod aut sublatum aut additum velis, contendam. Modo, ante quam damnetur, inquiratur, quale sit; deinde, quorum culpa sit tale. At longus esse nolo, ne iis molestus sim, qui huic libello typis describendo benigne sumtus praebuere. — Illud addo, nihil me dixisse, quo cujusquam animum offenderem; aut eam ob causam, quod ego jam Collegii Car. doctoribus adnumeror, denique quod paterna mihi cum eo conjunctio intercedit: sed quia et ipse magnam hujus qualiscunque eruditionis meae partem illi acceptam refero, et alios multos plurimum ei debere scio.

Restat, ut de argumento hujus programmatis dicatur. Tercio abhinc anno de Dione Chrysostomo libellum edideram¹⁾. Cujus in praefatione idoneum et integrum opusculi mei iudicem postulaveram. Obtigit mihi idoneus; pro integro benignus, J. Geelius, Batavus, vir, quem honoris causa nomino²⁾. Hujus iudicio fretus aliquam otii mei partem in Dionem impendere non destiti. Subsidiis autem, sine quibus Critici *δελφινος*, ajunt, *ἐν χέρσῳ βία*, adeo fui destitutus, ut iterum de Dione aliquid publicare haud sustinuissem, nisi primum altera certe hujus libelli pars non versaretur in scripturae veritate judicanda, ad quod subsidium illis utimur; deinde mihi persuadeo, e libris vel manu vel typis descriptis haud multum utilitatis ad corruptissima Dionis volumina redundaturum esse³⁾. Ne id quidem mihi contigit, ut novissimam Dionis editionem⁴⁾, quam anno MDCCCX Neophytus Ducas Vindobonae III. voll. suis sumtibus publicavit, nanciscerer. Nam ipsum ejus auctorem cuncta secum exempla in Graeciam abstulisse, roganti mihi per literas responsum datum est.

Ceterum vix necesse est monere, multos me post editum a me libellum errores deprehendisse, id quod in tanta conjecturarum multitudine consentaneum erat. Quorum singulos confiteri et retractare supersedi. Vel sic isti non latebunt, siquidem in aliorum erroribus perspicaciores sumus, quam opus est, mortales.

¹⁾ Observationes in Dionem Chr. auct. A. Emperio. Lips. 1830. sumtibus F. Ch. Guil. Vogelii.

²⁾ Ejus censura reperitur in Bibliotheca Critic. nova V., 2. p. 481—484.

³⁾ Eadem est Geelii sententia.

⁴⁾ Hanc suspicor etiam Geelio fuisse ignoratam.

Orationem Corinthiacam, quae XXXVII^{ma} numeratur inter Dioneas,¹⁾ cum primus mihi viderer perspexisse, non esse Dionis, idque significassem in opusculo meo p. 50., postea intellexi, potuisse me summi viri auctoritatem interponere Niebuhrii, quem in eadem sententia fuisse ex ejus Hist. Rom. Tom. I. p. 118. colligitur. Quod docuit me Geelius in libelli mei, quam modo commemorabam, censura. Nec Grauertum aliter sensisse conjicio, cujus Theses ad calcem disputationis Aesopeae propositas idem citavit Geelius, ego inspicere non potui. Quod vero tam diu verum latuit, non tam aliqua rei obscuritas in caussa est, quam neglectus, in quo usque ad nostrum aevum Dionis opera jacuerunt. Nam quicumque animo adtento et uno tenore Dionis orationes perlegit, is cum ad Corinthiacam pervenerit, tantam et sermonis et ingenii disparilitatem deprehendet, ut vix alia, quae a rebus in eo commemoratis ducantur, indicia desideret. Neque enim aliqua fraude accidit, ut Corinthiaca Dionis voluminibus insereretur, neque convincenda est falsarii astutia; sed tantum revocandi sumus a socordia eorum, qui primi Dionis opera in unum corpus collegerunt. Et haec quidem disputatio non est hercle vel moliminis magni vel periculi²⁾.

In eo tamen haud acquiescendum ratus, majoris rei aleam adire sustinui. Conatus sum orationem a Dione abjudicatam alii auctori addicere. Quod si mihi hactenus cesserit, ut aliquam veri speciem conjecturae meae conciliem, egregie mecum actum existimabo. Nam persequenda erant vestigia rara, nec ea satis expressa, quoniam ejus, quem in Dionis locum substituturus eram, etsi scriptoris haud ignobilis, nulla tamen, ad quae Corinthiaca exigatur, ingenii monumenta exstant.

Primum igitur, cur Dioni tribui nequeat, paucis exponamus. Satis constat, Hadriani temporibus desertis jam literis Graecis novam lucem affulsisse. Multorum studia eodem incubuere, quo Imperatoris graecissantis subinanis ambitio. At Graecae hujus aetatis eruditioni originis notae inustae sunt. Quantum enim ab aulici adsentatione observantia distat amici, tantum a vetere et libera, suscitata illa ab Hadriano et tamquam imperata literarum Graecarum tractatio. Quippe Imperatoris sponte, sed invita Minerva plerique graecabantur.

Quod cernitur et in rebus, quae commentabantur, et in oratione. Mansit sane aliquantum Alexandrinae illius diligentiae, et ipsa philosophia, sectarum limitibus per syncretismum conturbatis, ad philologiam propius admota est; sed plerumque delabebatur ad captiosa, futilia, inania, quae tantummodo speciem doctrinae haberent. Intelligas, vel eruditionem defloruisse.

Lingua autem Graecorum indies in deterius ferebatur³⁾. Quid, quod Athenienses non amplius pure casteque loquebantur, sed non nisi interioris Atticae in-

¹⁾ Tom. II., p. 101—123. Reisk.

²⁾ Ne quis miretur, in scriptore tam serae aetatis sic potuisse errari, ad Philostrati de Vitis Sophistarum libros provocamus. Hinc apparebit, vel Philostrati tempore de eorum operum auctoribus dubitatum esse, quae eodem saeculo, vel paullo ante edita erant. Ne plura jam afferam conf. p. 524 et p. 528 Olear.; de Favorini in Proxenum libello p. 491.

³⁾ Apollon. Tyranens. Ep. 34. Philostr. Olear. p. 393. *ἐβαρβαρώθη, οὐ χρόνιος ὦν ἀφ' Ἑλλάδος, ἀλλὰ χρόνιος ὦν ἐν Ἑλλάδι.*

nasia in usum literarum et bonarum artium molita posteris tradidit, id meliore fide conservabitur, quam academia Helmstadiensis. Miserum hercle et indignum, si Collegium Carolinum eo nuper rapaces quorundam manus effugit, ut nunc, cum nova rei publ. nostrae lux affulsit, nescio quibus diis inferis immoletur.

Clamant isti, non esse necessarium. Quibus occinimus, nihil per se esse necessarium, sed tantum ad certum quemdam finem revocatum. Sicut ne edere quidem necesse est, si quis fame perire non detrectat; nec scholis opus est ullis, si quis cum belluis vivere, quam hominibus mavolt. Verum aut fallor, aut in universa rerum natura nihil minus desideratur, quam homines de his, quae non intelligunt, temere judicantes.

Sin autem Collegium Carolinum eo nomine culpatur, quod non omnia praestantur, quae aut jure aut injuria quidam ab eo expectant postulantque: non ego tam socors sum, ut nihil esse, quod aut sublatum aut additum velis, contendam. Modo, ante quam damnetur, inquiratur, quale sit; deinde, quorum culpa sit tale. At longus esse nolo, ne iis molestus sim, qui huic libello typis describendo benigne sumtus praebuere. — Illud addo, nihil me dixisse, quo cujusquam animum offenderem; aut eam ob causam, quod ego jam Collegii Car. doctoribus adnumeror, denique quod paterna mihi cum eo conjunctio intercedit: sed quia et ipse magnam hujus qualiscunque eruditionis meae partem illi acceptam refero, et alios multos plurimum ei debere scio.

Restat, ut de argumento hujus programmatis dicatur. Tertio abhinc anno de Dione Chrysostomo libellum edideram¹⁾. Cujus in praefatione idoneum et integrum opusculi mei judicem postulaveram. Obtigit mihi idoneus; pro integro benignus, J. Geelius, Batavus, vir, quem honoris causa nomino²⁾. Hujus judicio fretus aliquam otii mei partem in Dionem impendere non destiti. Subsidiis autem, sine quibus Critici *δελφίνο*s, ajunt, *ἐν χέρσῳ βί*a, adeo fui destitutus, ut iterum de Dione aliquid publicare haud sustinuissem, nisi primum altera certe hujus libelli pars non versaretur in scripturae veritate judicanda, ad quod subsidiis illis utimur; deinde mihi persuadeo, e libris vel manu vel typis descriptis haud multum utilitatis ad corruptissima Dionis volumina redundaturum esse³⁾. Ne id quidem mihi contigit, ut novissimam Dionis editionem⁴⁾, quam anno MDCCCX Neophytus Ducas Vindobonae III. voll. suis sumtibus publicavit, nanciscerer. Nam ipsum ejus auctorem cuncta secum exempla in Graeciam abstulisse, roganti mihi per literas responsum datum est.

Ceterum vix necesse est monere, multos me post editum a me libellum errores deprehendisse, id quod in tanta conjecturarum multitudine consentaneum erat. Quorum singulos confiteri et retractare supersedi. Vel sic isti non latebunt, si quidem in aliorum erroribus perspicaciores sumus, quam opus est, mortales.

¹⁾ Observationes in Dionem Chr. auct. A. Emperio. Lips. 1830. sumtibus F. Ch. Guil. Vogelii.

²⁾ Ejus censura reperitur in Bibliotheca Critic. nova V., 2. p. 481—484.

³⁾ Eadem est Geelii sententia.

⁴⁾ Hanc suspicor etiam Geelio fuisse ignoratam.

Orationem Corinthiacam, quae XXXVII^{ma} numeratur inter Dioneas,¹⁾ cum primus mihi viderer perspexisse, non esse Dionis, idque significassem in opusculo meo p. 50., postea intellexi, potuisse me summi viri auctoritatem interponere Niebuhrii, quem in eadem sententia fuisse ex ejus Histor. Rom. Tom. I. p. 118. colligitur. Quod docuit me Geelius in libelli mei, quam modo commemorabam, censura. Nec Grauertum aliter sensisse conjicio, cujus Theses ad calcem disputationis Aesopeae propositas idem citavit Geelius, ego inspicere non potui. Quod vero tam diu verum latuit, non tam aliqua rei obscuritas in caussa est, quam neglectus, in quo usque ad nostrum aevum Dionis opera jacuerunt. Nam quicumque animo adtento et uno tenore Dionis orationes perlegit, is cum ad Corinthiacam pervenerit, tantam et sermonis et ingenii disparilitatem deprehendit, ut vix alia, quae a rebus in eo commemoratis ducantur, indicia desideret. Neque enim aliqua fraude accidit, ut Corinthiaca Dionis voluminibus insereretur, neque convincenda est falsarii astutia; sed tantum revocandi sumus a socordia eorum, qui primi Dionis opera in unum corpus collegerunt. Et haec quidem disputatio non est hercle vel moliminis magni vel periculi²⁾.

In eo tamen haud acquiescendum ratus, majoris rei aleam adire sustinui. Conatus sum orationem a Dione abjudicatam alii auctori addicere. Quod si mihi hactenus cesserit, ut aliquam veri speciem conjecturae meae conciliem, egregie mecum actum existimabo. Nam persequenda erant vestigia rara, nec ea satis expressa, quoniam ejus, quem in Dionis locum substituturus eram, etsi scriptoris haud ignobilis, nulla tamen, ad quae Corinthiaca exigatur, ingenii monumenta exstant.

Primum igitur, cur Dioni tribui nequeat, paucis exponamus. Satis constat, Hadriani temporibus desertis jam literis Graecis novam lucem affulsisse. Multorum studia eodem incubuere, quo Imperatoris graecissantis snbinanis ambitio. At Graecae hujus aetatis eruditioni originis notae inustae sunt. Quantum enim ab aulici adsentatione observantia distat amici, tantum a vetere et libera, suscitata illa ab Hadriano et tamquam imperata literarum Graecarum tractatio. Quippe Imperatoris sponte, sed invita Minerva plerique graecabantur.

Quod cernitur et in rebus, quae commentabantur, et in oratione. Mansit sane aliquantum Alexandrinae illius diligentiae, et ipsa philosophia, sectarum limitibus per syncretismum conturbatis, ad philologiam propius admotam est; sed plerumque delabebatur ad captiosa, futilia, inania, quae tantummodo speciem doctrinae haberent. Intelligas, vel eruditionem defloruisse.

Lingua autem Graecorum indies in deterius ferebatur³⁾. Quid, quod Athenienses non amplius pure casteque loquebantur, sed non nisi interioris Atticae in-

¹⁾ Tom. II., p. 101—128. Reisk.

²⁾ Ne quis miretur, in scriptore tam serae aetatis sic potuisse errari, ad Philostrati de Vitis Sophistarum libros provocamus. Hinc apparebit, vel Philostrati tempore de eorum operum auctoribus dubitatum esse, quae eodem saeculo, vel paullo ante edita erant. Ne plura jam afferam conf. p. 524 et p. 528 Olear.; de Favorini in Proxenum libello p. 491.

³⁾ Apollon. Tyanens. Ep. 34. Philostr. Olear. p. 393. ἐβαρβαρώθη, οὐ χρόνιος ὦν ἄφ' Ἑλλάδος, ἀλλὰ χρόνιος ὦν ἐν Ἑλλάδι.

colarum sermo aliquam veteris dialecti similitudinem referebat⁴⁾. Erat igitur iis, qui Graece scribere volebant, ad antiqua literarum monumenta confugiendum. Quae veterum imitatio si modesta erat et certis finibus circumscripta, perutilis erat et necessaria. Nam tota Graecorum vita in deterius inclinata, non poterat solus sermo proficere et in melius excoli; magnum erat, praesentem ejus pravitatem e veteris elegantiae exemplis emendari, et lapsum inhiberi paullisper. At, quod etiamnum usu venit eis, qui sermone non domestico et nativo utuntur, inciderunt plerique in servilem quandam et illepidam imitationem. Aucupabantur voces et dictiones eis, quos admirabantur, solennes; vocabulum autem probati scriptoris auctoritate destitutum usurpasse, capitale erat. Indignum est quisquilias rerum et ineptias saepe Demosthenis, Lysiae, Platonis centonibus exornatas videre; asellum dicas leonis pelle indutum.

Quod quia ipsos non omnino fugiebat ejus aevi scriptores, fingebant sibi talia argumenta, quae melius congruerent cum illa sua vocabulorum et dictionum suppellectili, et in quibus impune vociferari liceret; non rebus nomina, sed nominibus res quaerentes. Ita factum est, ut non raro in iisdem, quibus veteres illi scriptores versati fuerant, argumentis vires suas experirentur, et iniquissima aemulatione cum his contenderent, quibus et argumenta et verba sua deberent.

Pertinet haec oratio ad insolens istud genus sophistarum, quod Hadriani aetate exstitit, quodque exinde in summo habitum esse honore, non dubium est, etiamsi Philostrati et Eunapii oratoriis-figuris haud nimium tribuimus⁵⁾. Haec recentior sophistica sola dicendi facultate finitur, quo ipso a vetere illa differt sophistica, quam insectati sunt Socratici. Quamquam etiam hoc genus sophisticae, sane quam innoxium, tralaticia cum nomine inimicitia, a philosophis, non melioribus plerisque, allatrari solitum est. Hi contra jactabant se, et sophistarum nomine gloriabantur, irridebantque ut eloquentiae rudes philosophos. Quorum si qui excellebant dicendi facultate, ut gratum facturi, in confinio philosophiae atque sophisticae collocabant; sicut Dionem Chrysostomum, qui haud dubie hunc honorem impense deprecatus esset. Sophistarum ea erat ratio, ut ad dicendum, quam ad scribendum essent praeiores; adeo vocis actionisque suavitate insulas plerumque sententias venditabant. Laudis autem cumulus erat, si quis ex tempore copiose poterat et sine haesitatione dicere. Eorumdem sophistarum propria est importuna magniloquentia, ut portentum instar Hippodromi sophistae esset modestia⁶⁾. Est autem communis quaedam hujus sophisticae indoles, etsi genera ejus diversa agnos-

⁴⁾ Phil. V. S. p. 553.

⁵⁾ A sophistis distinguuntur rhetores, qui forenses eloquentiam aut docebant, aut ipsi exercebant. Sophistae, tametsi interdum causas agerent, tamen hoc ipso insignes sunt, quod neque ad certum quoddam literarum genus, vel vitae aliquem usum, certam denique finem dicendi facultatem revocabant, ut veteribus sophistis hoc certe semper fuit propositum, ut persuaderent. Istos honestum genus histrionum dixeris, quorum mores quoque referebant. Victum autem plerique sophistarum hinc quaerebant, ut aut publice aut privatim discipulis artem suam traderent. Alii singularum *ἐπιδημησάντων* mercedem ab auditorio, quotquot forte convenerant, exigebant.

⁶⁾ Phil. V. S. p. 616. conf. p. 535.

cantur, tam signata et expressa, ut nequeat ignorari; et quoniam ad alia quoque literarum genera aliquid coloris illius sophistici redundavit, hoc uno indicio plerumque judicari licet, quid ante Hadrianum scriptum sit, quid postea.

Oratio Corinthiaca referenda est ad illud genus, quod vocabatur *διάλεξις*, cui opposita est *μελετή*. Dialexis semper ad rem et veritatem et praesentem aliquem vel dicentis vel auditorum usum refertur, sive illi hortandi sunt aut monendi, sive docendi aut dedocendi sive laudandi, aut vituperandi; ficta vero vel ex antiquis temporibus recocta argumenta prorsus exclusa sunt⁷⁾. Contra melete haec etiam argumenta admittit, quoniam hoc in genere non quid dicatur, quaeritur, sed quomodo.

Argumentum Corinthiaca hoc est. Corinthii rumoribus adversis, sed iis, ut actor contendit, falsis ducti, statuam ejus, propter facundiam viri et philosophiae studium in publica bibliotheca collocatam, e medio sustulerant. Hanc eorum iniquitatem multa cavillatione ita irridet, ut ad memoriam suam conservandam statuis non admodum opus esse significet. Habita est autem non coram senatu, ut visum est Reiskio, sed in concione populi, sive potius horum, qui ad auscultandum convenerant. Toto autem genere hujus dialexis oratio differt a Dionea, traxitque sophisticum illum colorem, quem Hadrianeae aetatis indicium esse pronuntiavi. Neque illa diversitas omnino latuit summum virum, J. Casaubonum, qui usquam negat vel facundiorum vel vehementiorum Dionem esse, ut merito inter eximias ejus orationes haec censa sit a Photio. Cujus judicii tantum tenemus, discrepantiae notationem, de praedicatione suum cuique arbitrium esto. Dionis oratio per longas habet periodos et perplexam admodum compagem; copiosa fluit, saepe etiam turgida, ut eum intelligas in dicendo non esse sui calumniatorem.

Contra Corinthiaca oratio concisa est, et captat acumen, frigetque quae sita simplicitate; vel molestiora sunt aliquot oratoria *ἀπαρθεύματα*, quibus passim distincta est ista tenuitas⁸⁾.

Affectat autem vividi quandam speciem non modo e rerum desultoria vicissitudine, sed etiam ex istis dicendi figuris, quibus ab oratione languor depellitur⁹⁾.

Dio veteris historiae exempla frequentat; Corinthiaca umbratili eruditione scatet, et inepta doctrinae ostentatio tota oratione pertinet. In quo multa reperiuntur satis violenter et imperiose ad res alienissimas traducta, et diligens eorum etiam narratio, quae ad propositum nihil pertinet.

Porro numeri orationis fracti sunt, et super dicendi consuetudinem modulati; canere mulierem, non virum orare dixeris.

Denique non omittenda est religiosissima, qua ipse gloriatur,¹⁰⁾ Attici sermonis observatio, quam apud Dionem haud perinde reppereris.

⁷⁾ De hac distinctione non mihi convenit cum Cresollio, doctissimo Jesuita, cujus in Theatro sophistarum multa leguntur de his rebus diligenter disputata. *ἐπίδειξις* non est tertium quoddam genus, sed et melete et dialexis *ἐπίδειξις* esse possunt. Quod enim ipsum nomen indicat, arti probandae et ostendandae inservit *ἐπίδειξις*.

⁸⁾ Qualia sunt illa, quibus statuam suam compellat, *ὃ λόγων ξυῶν στήλων εἰδωλον*.

⁹⁾ Sicut frequens est asyndeton.

¹⁰⁾ p. 114. v. 31. Reisk.

Jam accedamus ad alteram hujus quaestionis partem, qua Corinthiacam cum moribus et vita Dionis comparemus. Et primum quidem frequens et importuna gloriatio ab usitata Dionis modestia dissidet. At istud argumentum erunt, qui ita infirmant, ut contumelia Corinthiorum ad suas laudes praedicandas eum provocatum esse dicant. Ad alia igitur manifestiora indicia transeamus.

Is qui Corinthiacam habuit philosophiam proficitur, sed non minorem ex eloquentia gloriam sibi vindicat. Hactenus Dionis simillimus. Porro multas civitates summis se honoribus cumulasse gloriatur; multas ad se invitasse, denique Imperatoris animum se Graecis conciliasse; quae cuncta Dio quoque de se poterat praedicare, et saepe praedicavit¹¹⁾.

Idem civem se Romanum dicit, quod ei cum Dione commune est. Nam Dio, cujus avus maternus et mater alicujus Imperatoris beneficio cives Romani facti erant,¹²⁾ ipse civitatem Rom. impetravit a Nerva, quocum vetusta familiaritate conjunctus fuerat, etsi eum, dum imperator erat, morbo detentus, Romae convenire non potuit. Hoc verissime e nomine Cocceiano collegit Valesius¹³⁾.

At quid illud est, quod Corinthiacae scriptor equitem Romanum se profiteatur?¹⁴⁾ Equestris ordinis Dionem fuisse, prorsus ignoramus. At esto eques Romanus¹⁵⁾. Nam aliud superest tam certum argumentum, ut illa vix desideremus. Totus autem locus exscribendus est. 'Εἰ δὲ τις οὐ Λευκανὸς ὢν, ἀλλὰ Ῥωμαῖος, οὐδὲ τοῦ πλῆθους, ἀλλὰ τῶν ἵπποτρόφων, οὐδὲ τὴν φωνὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν γνώμην καὶ τὴν δαίτην καὶ τὸ σχῆμα τῶν Ἑλλήνων ἐξηλωκὼς, καὶ τοῦτ' οὕτως ἐγκρατῶς καὶ περιφανῶς, ὥς οὔτε τῶν πρὸ αὐτοῦ Ῥωμαίων, οὔτε τῶν κατ' αὐτὸν Ἑλλήνων (εἰρήσεται γάρ) οὐδὲ εἷς· τῶν μὲν γὰρ Ἑλλήνων τοὺς ἀρίστους ἐπεισε πρὸς τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα ἀποκλίνειν· τὸν δὲ προστάτην, πρὸς τὰ τῶν Ἑλλήνων· καὶ τὸ πολιτικὸν ἀξίωμα, καὶ πάνθ' ἀπλῶς προϊέμενος, ἵν' αὐτῷ περιῇ ἐν ἀντὶ πάντων, Ἑλλήνι δοκεῖν τε καὶ εἶναι· εἴτα τοῦτον οὐκ ἐχρῆν παρ' ἐμὴν ἐστάναι χαλκοῦν; καὶ κατὰ πόλιν γε· παρ' ἐμὴν μὲν, ὅτι Ῥωμαῖος ὢν ἀφελληνίσθη, ὥσπερ ἡ πατρίς ἡ ἐμετέρα· παρ' Ἀθηναίοις δὲ, ὅτι ἀπτικίζει τῇ φωνῇ· παρὰ Λακεδαιμονίοις δὲ, ὅτι φιλογυμναστοεῖ· παρὰ πᾶσι δὲ, ὅτι φιλοσοφεῖ. καὶ πολλοὺς μὲν ἤδη τῶν Ἑλλήνων ἐπῆρε συμφιλοσοφῆσαι αὐτῷ, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν βαρβάρων ἐπεσπάσατο. ἐπέπειστο μὲν γὰρ καὶ ἐδόκει ὑπὸ τῶν θεῶν οἷον ἐξεπίτηδες παρεσκευάσθαι· Ἑλλήσι μὲν, ἵνα ἔχωσιν οἱ ἐπιχώριοι τῆς Ἑλλάδος παράδειγμα, ὥς οὐδὲν τὸ παιδευθῆναι τοῦ φῦναι πρὸς τὸ δοκεῖν διαφέρει· Ῥωμαίοις δὲ, ἵνα μὴ οἱ τὸ ἴδιον ἀξίωμα περιβεβλημένοι τὸ παιδεύεσ-

¹¹⁾ conf. Tom. II, p. 197. Reisc. et totam Orat. 47. De Imperatoris consuetudine et amicitia (Trajani) II., p. 234.

¹²⁾ conf. Tom. II. p. 181.

¹³⁾ vid. Valesii Emendat. ed. Burmanni p. 43—47. Nam Coccejanum Dionem Prusensem a Plinio in Epist. ad Trajan. 85 commemoratum eundem esse cum Dione Chrysostomo, si quidquam aliud, certum est.

¹⁴⁾ τῶν ἵπποτρόφων. Tom. II. p. 113.

¹⁵⁾ De ejus re familiari conf. Orat. 46. Tom. II. p. 214. seqq. unde grunt fortasse qui colligant, fortunae ejus censum equestrem explevisse. Sed propterea non continuo eques fuit Romanus.

δαὶ πρὸς τὸ ἀξίωμα παρορῶσιν· Κελτοῖς δὲ, ἵνα μὴδὲ τῶν βαρβάρων μηδεὶς ἀπογινώσκῃ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, βλέπων εἰς τοῦτο. Haec quomodo Dio potuit de se praedicare, qui Prusae, Graeca civitate, natus educatusque esset? ¹⁶⁾ Ut ante Nervam Imp. civis Romanus fuerit; ¹⁷⁾ at quo tandem pacto a Romanis moribus ad Graecos deficere potuit (ἀφ' ἑλληνισθῆν)? Porro quid sibi vult neglecta nominis Romani majestas; quid res familiaris susque deque habita? Omnino nullus alius Dionis locus reperitur, quo diserte civem se Romanum dixerit, non modo jactarit. In iisdem, quae attulimus, Corinthiacae verbis aliud est, quod negotium facessat, si quis Corinthiacam Dioni vindicare sustineat. Magnam habet Gallorum mentio difficultatem. Etenim Dionem, multum sane peregrinatum, ¹⁸⁾ Gallias petivisse, neque ipse usquam significavit, neque aliunde constat. Accessit Aegyptum; Asiae Minoris plerasque civitates circumvixit; Borysthenem invisit et Getarum terras (Moesiam et Daciam); quarum peregrinationum multae ejus orationes testes sunt, a locis, quibus quaeque habitae sunt, nominatae; Gallicam nullam habemus ¹⁹⁾.

Corinthiacus orator non reticuit, quam ob causam statua sua e bibliotheca ejecta esset. Quasdam falsas criminationes, ait, Corinthiorum animos a se abalienasse. Quales vero isti rumores fuerint, nec difficile est perspicere et pridem perspexit Reiskius. Incusabatur quoddam ejus Romae commissum libidinosum flagitium; ²⁰⁾ obscurius vero aliqua Imperatoris offensa istis criminationibus immixta

¹⁶⁾ De majoribus Dionis, qui magna cum laude inter primores civitatis locum suum diu obtinere conf., Tom. II, p. 195.

¹⁷⁾ Domitiano imperante si civis fuisset Romanus, haud, opinor, scripturus fuisset, quae leguntur in Borysthenitica Tom. II, p. 81. εἰς δὲ ἐν αὐτοῖς μόνος ἐξυρημένος· καὶ τοῦτον ἐλοιδοροῦν καὶ ἐμίσουν ἅπαντες, ἐλέγετο δὲ οὐκ ἄλλως τοῦτο ἐπιτηδεύειν ἢ κολακεύων Ῥωμαίους καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν ἐπιδεικνύμενος· ὥστε εἶδεν ἂν τις ἐπ' ἐκείνου τὸ αἰσχρὸν τοῦ πράγματος καὶ οὐδαμῇ πρέπον ἀνδράσιν.

¹⁸⁾ conf. Tom. I. p. 422.

¹⁹⁾ Borysthene fuit tempore exilii, Imperante Domitiano, conf. Tom. II, p. 74. Hinc per Scythiam Getarum terras adeundi consilium ceperat, quod num exsecutus sit illo tempore, ex ipsius scriptis colligi nequit, tradit tamen Philostratus in ejus vita. Certum est, Imperante Trajano, cum bellum cum Dacis gereretur, in Moesiam eum profectum esse ad Danubium et castra Romana; conf. Tom. I, p. 378. v. 10.

Alexandriae aut saepius aut bis fuit. Nam convenit ibi Vespasianum, modo rerum potitum, auctore Philostrat. Vit. Apollon. p. 214. Olear. Fuit autem Alexandriae Vespasianus mense Julio a. 69. p. Ch.; vid. Tacit. Histor. II., 79.; Sueton. Vesp. c. 6. Alexandrina vero Dionis oratio Trajani temporibus assignanda est. Certe non scripta est Imp. Vespas.

²⁰⁾ Collegit illud Reiskius ex his verbis p. 118, 41: οὐκ ἀναμνησθήσεσθε πρὸς ξαντοὺς, εἴ τι τοιούτου αὐτῷ παρ' ὑμῖν πέπρακται; καίτοι πόλιν οἰκεῖτε τῶν οὐσῶν τε καὶ γεγεννημένων ἐπαφροδιτοτάτην· ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἠκούσατε. Θαρβῶν ὅτι εἴπομε, ὅτι μὴδὲ ἄλλος τις Ἑλλήνων. εἰτα τὸν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἐν πλείονι ἀδείᾳ καὶ συγγνώμῃ κοσμίως βεβιωκότα, τοῦτον ἐπὶ τῆς Ῥώμης παρ' αὐτὸν τὸν ἀρχοντα καὶ τοὺς νόμους ἠγείσθε μεταβεβλήσθαι; ἀλλὰ τοῦτο γε παραπλήσιον ἔστιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν ἀθλητὴν φράτῃ κατ' αὐτὸν μὲν εὐτακτεῖν, ἐν δὲ τῷ σταδίῳ καὶ παρὰ τὸν ἀγωνοδότην πλημμελεῖν. παρῆρσάν δὲ ἄρα δεπλὴν· ἐνδὸς μὲν τοῦ συνειδότης (conscientiae), ἑτέρου δὲ τοῦ ἀγωνοδότην [οὐπερ ἦν] πεπιστευκότος μὲν, πᾶσαν τιμωρίαν παρὰ τοῦ ἡμαρτηκότος λαβεῖν, ἀκούσας δὲ, μηνῦσαι,

significatur. Jam vero quantum de moribus fortunisque Dionis nobis innotuit, cujus ἐς πάντα ἀρετὴν Philostratus praedicavit, haud probabile est, in tam ignominiosam eum suspicionem incidisse, neque unquam apud Trajanum in offensa fuisse memoriae proditur²¹⁾.

Permolestum nobis accidit, quod in tota Corinthiaca nullum exstat temporis, quo habita sit, certum indicium. Quodsi Imperator, cujus saepius mentio fit, Trajanus esset, ut Reiskius opinatus est, alius argumenti copiam lucraremur. Nam in enumerandis virtutibus suis meritisque Dio non oblitus esset constantiam et fortitudinem, quo Domitiani saevitiae obviam ierit, et diuturni exilii tulerit aerumnas. Itaque, si Dionis esset oratio Corinth., sequeretur, ut Imperante aut Vespasiano, aut Tito aut Domitiano aut Nerva esset habita. Atqui Dio Nervam rerum potitum Romae non convenit; auctor Corinthiacae, cum Imperatore suo Romae se fuisse testatur. Igitur ii relinquerentur Imperatores, sub quibus Dionem nondum civem Romanum fuisse, supra declaravimus. Et haec quidem hactenus.

Veniamus ad quaestionem longe difficiliorem, cui auctori adjudicandam Corinthiacam opinemur.

Favorini philosophi, qui Imp. Trajano et Hadriano floruit, nulla exstare putantur ingenii monumenta. At tanta et doctrinae et eloquentiae laude inclaruit, ut et de vita ejus et moribus et dicendi scribendique genere multa passim reperiantur memoriae prodita. Vitam ejus scripsit Philostratus V. S. p. 489. Olear²²⁾.

Jam Corinthiacam, si fieri possit, Favorino vindicatori, quae de eo narratur, ad illam exigamus. Quod autem supra diximus, certis documentis caussam

ὅπερ ἐκείνος ἐποίησεν. — Nec temere orator orationis suae ἐπαρροδοῦσαν criminationum caussam dixisse videtur; ad eandem suspicionem faciunt calumniarum exempla p. 117. v. 11. ab eo adlata. Postrema periodus loci, quem lectorum magis, quam de mea commoditate sollicitus, integrum exscripsi, verbis οὐπερ ἦν de Reiskii conjectura repositis, intelligi potest. Sed ultima ejus pars multum habet ambiguitatis. Nam violentior est Reiskii interpretatio „publicaret id, quod ego fecissem“ i. e. quod me insimularent fecisse, v. ἐκείνος ad ipsum oratorem relato. Contra si ἐκείνος Imperator est, minus commoda est sententia. Sequeretur enim, criminationem illam et delatam esse ad Imperatorem et ab eo publicatam, in quo non magnum est, opinor, ejus innocentiae argumentum. Tolleretur ista difficultas, si scipserimus οὐχ ὅπερ; aut μηνύσαι (pro μηνύσαι) „irasci (delatoribus).“ At temerarium est in ea rei obscuritate quidquam decernere. Tantum dico, oratorem ad Imperatoris judicium sic videri provocare, ut inimicos etiam Imperatoris nomine usos esse credibile sit.

- ²¹⁾ Trajani, cui scriptae sunt aliquot ejus commentationes, familiaritate passim ipse gloriatur. Quamquam ineptum est, quod narrat in ejus vita Philostr. et inde alii „Τραϊανὸς γοῦν αὐτοκρατορῶς ἀναδέμενός αὐτὸν ἐπὶ τῆς Πάριος ἐς τὴν χρυσὴν ἀμαξάν, ἐφ' ἧς οἱ βασιλεῖς τὰς ἐκ τῶν πολεμικῶν πομπῶς πομπεύουσιν, ἐλέγε δαμνὰ ἐπιστροφόμενος πρὸς τὸν Δίωνα· τί μὲν λέγεις οὐκ οἶδ'· φιλῶ δέ σε ὥς ἐμαυτὸν“ quod scurræ est, non Trajani. Ceterum idem Philostratus Vespasianum familiariter Dione usum esse contendit Vit. Apollon p. 213. Sed tota illa narratio sublestae fidei est.
- ²²⁾ E recentiorum libris conf. Bruckeri Tom. II., p. 166. Fabric. B. Gr. Tom. III., p. 59; et quae mihi non fuere ad manum, J. F. Gregorii II. Comment. de Favorino. Laub. 1755. 4.; et Forsmanni diss. de Favor., philos. Academico. Abo. 1789. 4.

nos probaturos haud spondemus; sicut ipsum argumentationis exordium satis infirmum est.

Favorinus natus est Arelati, Galliae urbe ad Rhodanum sita²³⁾. Erat autem Arelatum celeberrimum emporium, coloniae Romanae titulo post Caesaris mortem decoratum²⁴⁾. Jam Favorinum Equitem Romanum fuisse, nusquam memoratur. Nihil tamen impedit, quin ut Seneca Cordubensis „Equestri et provinciali loco“ natus fuerit. Nomen certe Favorini Romanum est²⁵⁾. Num e familia Equestri fuerit, quales multae in urbibus mercatura celebrioribus habitabant, aut ipse demum ad dignitatem Equestrem enisus sit is, qui Corinthiacam habuit, ex ejus verbis effici nequit²⁶⁾. Si cui census erat Equester,²⁷⁾ ad illum honorem promoveri non omnino difficile erat. Adde, quod eundem viris doctrinae laude insignibus haud raro Imperatores tribuebant²⁸⁾. Potuit igitur aut a Trajano, aut ab Hadriano, priusquam familiaritas, quae ei cum Favorino intercedebat, aemulatione conturbata est, dignitatem illam impetrare.

Quod autem vidimus de Dione Prusaensi, quamvis cive Romano, nullo pacto dici potuisse „Ρωμαῖος ὃν ἀφ' ἑλληνισθῆ ὥσπερ ἡ πατρίς ἢ θυετέρα (Corinthus)“, in civem Romanum, Arelati natum, egregie cadit. In Gallia enim Transalpina tametsi Graecis literis multi delectarentur, quaedam vero civitates prorsus Graeco sermone et Graecis moribus uterentur²⁹⁾, Massilium dico ejusque colonias: Arelatum tamen, a litore remotius, Graecis civitatibus accenseri non debet. Atqui multis testimoniis docemur, Favorinum etiam Latini sermonis gnarum fuisse, „quem tantum subsecivo et tumultuario studio coleret“³⁰⁾.

Porro, si Favorinum Corinthiacae auctorem esse statuimus, in aprico est, cur post Graecos et Romanos ad sapientiae studium a se instigatos etiam Gallorum mentionem fecerit³¹⁾.

Corinthiacae auctor philosophiam proficitur; sed idem dicendi facultate se

²³⁾ Praeter Philostrat. conf. Lucian. Eunuch. §. 7. Tom. V. p. 209. Bip. καὶ τις Ἀκαδημαϊκὸς εὐνοῦχος ἐκ Κελτῶν, ὀλίγου πρὸ ἡμῶν εὐδοκίμησας ἐν τοῖς Ἑλλησιν. conf. Xiphil. in Hadrian. p. 257. Steph.

²⁴⁾ Auson. de clar. Urb. 7, 2. et Strabo. p. 173. Basil.

²⁵⁾ Memoratur antiquior Favorinus, orator Romanus, apud Gellium 15, 8.

²⁶⁾ Totum locum supra exscripsimus.

²⁷⁾ Conf. Plin. Ep. I, 19; Nieb. H. R. I. p. 483.

²⁸⁾ Sic idem Hadrianus Dionysium Milesium Equitum ordini adscripsit. Phil. Vit. Soph. p. 524. Eidem Dionysio postmodo obtrexavit, non secus ac Favorino. Xiphil. Adrian. p. 257. Steph. — Eundem honorem Caracalla Heliodoro habuit Arabi. Philostr. p. 626. — De familiaritate Hadriani et Favorini conf. Spartian. Hadr. c. 16.

²⁹⁾ Vide Strab. IV. p. 273. Almelov.; et Lucian. Hercul. §. 4. Postremis rei publicae temporibus scholae Massilienses Atheniensibus frequentiores erant. Quod postea refrixit. Philostrato miraculi instar est; Γαλάτην ὄντα ἑλληνίζειν.

³⁰⁾ Gellii verba sunt, 13, 14, 4. conf. 2, 22, 1. et 3, 1, 1.

³¹⁾ Κελτοῖς δέ, ἵνα μὴδὲ τῶν βαρβάρων μὴδείς ἀπογενώσκη τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας.

jactat³⁴⁾. In quo Favorinus ipsius Dionis, cujus auditor fuit,³⁵⁾ exemplum secutus est. Inde accidit, ut a Philostrato cum Dione inter hos recenseretur, qui medium quodammodo inter philosophos et sophistas locum obtinerent.

Plurimi et Romae et Athenis Favorini sectatores et admiratores fuere, et inter hos Romanae juventutis nobilissimi, ut non temere Corinthiacae auctorem, si is Favorinus est, gloriatum esse appareat³⁴⁾.

Quod autem auctor Corinthiacae, *ἔπεισα*, inquit, *τὸν προστάτην* (Imperatorem) *πρὸς τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀποκλίνειν*, et Hadriani moribus congruum est; et Favorini cum Hadriano consuetudini, de qua dictum est supra.

Orator Corinthius et in Graecia et Romae et in Gallia versatum se significat; ibidem commoratus est etiam Favorinus³⁵⁾.

Porro Corinthiacae auctor haud obscure aliquod libidinosum flagitium falso sibi exprobrari conqueritur. A qua suspicione haud abfuisse Favorinum, quamvis eunuchus vel Hermaphroditus vulgo haberetur, testis est Philostratus³⁶⁾.

Denique Imperatoris offensam, ad quam Corinthiacae quaedam verba referri mihi visa sunt, non effugit Favorinus. Etenim Hadrianus ita erat hominum doctorum patronus, ut cunctis semet doctiorem videri vellet. Ista vanitas etiam Favorino molesta fuit, quem gloriolae suae obtrectatorem duceret³⁷⁾. Sed ille tam prudenter Imperatoris aemulationem tractavit, ut ea citra saevum aliquod consilium substituerit. Honoravit tamen et promovit Favorini adversarios et rivales, nec con-

³²⁾ p. 118. Reisk. ὁ φῶγος ἀφορμὴν ἔλαβεν ἐκ τῆς περὶ τοὺς λόγους, εἰτ' ἐπαίροδισιν αὐτὴν, εἰθ' ὅ, τι δῆποτε χρὴ καλεῖν τοῦθ', ὃ καὶ ὑμεῖς σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπεδέξασθε; et saepius. Erat Favorinus sane Academicus, sed nullius philosophiae contentor; sicut de sceptica philosophia X libros edidit (Gellius 11, 5, 5.), contra quos scriptus est Galeni de optimo docendi genere libellus. Ingenti eruditionis amplitudine excellebat, et „memoria egregia et divina.“ (Gell. 13, 14, 5.). — „ἀδόξους ὑποθέσεις (infames materias) oppido quam lubens noster Favorinus dicebat, sicuti cum Thersitae laudes quaesivit, et cum febrim quartis diebus recurrentem laudavit.“ Gell. 17, 12, 1. — „Hanc sententiam memini a Favorino inter ingentis omnium clamores detornatam inclusamque verbis his paucissimis.“ (Gell. 9, 8, 4. conf. 17, 12, 1.). — τὴν εἰς ἑκάτερα ἐπιχέρονται ἀρίστην εἶναι διδασκαλίαν φησὶν Φαβωρίνος. Galen. de optimo docendi genere, statim ab initio. —

³³⁾ Teste Philostrat. l. 1. — Favorini philosophandi ratio rursus aliis placuit; ut Asiae Proconsul Quadratus a. 895 a. u. c., qui saepius apud Aristidem memoratur, τὸν Φαβωρίνου τρόπον ἐσοφίστευε; et Alexander Peloplatō (Philostr. V. S. p. 576.). — Etiam Gellius consuetudine et institutione Favorini usus est. Hinc multa de eo narrantur in Noctt. Attic.

³⁴⁾ Phil. l. 1. διαλεγόμενον δὲ αὐτοῦ κατὰ τὴν Ῥώμην μετὰ τῶν σπουδῆς πάντας καὶ γὰρ δὴ ὅσοι τῆς Ἑλλήνων φωνῆς ἀξύνετοι ἦσαν, οὐδὲ τοῦτοις ἀρ' ἡδονῆς ἦν. conf. Gell. 12, 1, 1.

³⁵⁾ Locis supra adlatis adde Gell. 4, 1, 1. et 20, 1, 6. et sis Paulum Diacon. X, 9.

³⁶⁾ L. 1. Θερμὸς δὲ οὗτος τις ἦν τὰ ἐρωτικά, ὥς καὶ μοιχοῦ λαβεῖν αἰτῶν ἑστάνδρος ὑπάτου. conf. Lucian. Eunuch. §. 7. Tom. V, p. 209. et ejusd. Demon. §. 12.

³⁷⁾ Spartian. Hadr. c. 15. „Favorinus, cum verbum ejus quoddam ab Hadriano reprehensum esset, atque ille cessisset; arguentibus amicis, quod male cessisset de verbo, quod idonei auctores usurpassent, risum jucundissimum movit: Non recte suadetis familiares, qui non patimini, me illum doctiorem omnibus credere, qui habet XXX. legiones.“

cessit ei istam immunitatem, quae artium liberalium doctoribus et hominibus literatis ab Imperatoribus tribui solita erat³⁸⁾.

Athenienses tamen, quos plurima beneficia Hadriano accepta retulisse constat, saevius quam ipse Imperator in eum animadvertere³⁹⁾. Ejusdem enim, quem ingenti plausu audire consuevissent, statuam subvertere, praecipuo civitatis procerum studio. Quam populi degeneris levitatem aequo animo tulit philosophus. Egrege enim, inquit, actum esset cum Socrate, si eum statua privare, quam civitatem ei apponere maluissent Athenienses. Haec attuli eo fine, ut cum orationis Corinthiacae loco compararem, p. 119. v. 14. ὑμεῖς δ' ἀκολουθήσαντες ἀνδρώποισι· οὐδὲν δὲ αὐτοὺς ἐρῶ ὡς ἀμυνόμενος· πλὴν ὅτι δικαιότερον ἦν ἐκείνους ἐμὴν ἀκολουθεῖν, ἢ ὑμᾶς ἐκείνοις. ὑμεῖς γάρ ἐστε νῦν, τὸ δὴ λεγόμενον, πρόωρα καὶ πρόβρυα τῆς Ἑλλάδος cett.⁴⁰⁾ In quibus si „homines illos“ Athenienses esse existimabimus, Corinthiorum civitas aptius certe universae civitati componetur, quam singulis oratoris obtractatoribus. Adde, quod aliis quoque Corinthiacae locis non sine cavillatione Atheniensium mentio fit (conf. p. 122, 30.).

Superest, ut de Favorini dictione et actione dicamus. Dicendi genus, quod amplexus est Favorinus, quamvis Dionem audivisset, tamen plurimum a Dioneo dissidebat⁴¹⁾.

Observantissimus fuit Attici sermonis;⁴²⁾ idem de se praedicat auctor Corinthiacae, et ipsa id oratio confirmat. Eruditionis importuna ostentatio, quam a Dionis more abhorre diximus, haud indecora est Favorino, qui παντοδαπῆς ἱστορίας aut VIII. aut plures libros ediderit,⁴³⁾ et cujus rerum cognitionem Gellius saepe admiratus sit.

³⁸⁾ Conf. Philostr. l. I. et Xiphil. Adrian. p. 257. B. Steph. In hac etiam causa haud inscite Hadriani acerbiter elusit. Arelatenses domesticum sacerdotium ei imposuerant. Illud munus ut amoliretur, ad immunitatem lege sibi debitam confugit. Res venit ad iudicium, cui ipse praefuturus erat Imperator. At Favorinus, qui animum illius sibi infensum nosset, ne cum contumelia causa caderet, sponte sacerdotium recepit. Nam Dionem, aiebat, magistrum suum, secundum quietem sibi adstitisse, monente, ne munus in patria urbe suscipere detrectaret.

³⁹⁾ Obiter moneo, Philostrati verba Ἀθηναίοις δὲ δεινὰ ἐφαίνετο vitata esse ab Oleario, qui de sua conjectura δεινὸς scripsit.

⁴⁰⁾ Apud Philostrat. est „χαλκὴν εἰκόνα κατέβαλον τοῦ ἀνδρός ὡς πολεμωτάτου τῷ αυτοκράτορι. Quae verba non obstant, quin alias causas facinori suo obtenderint Athenienses, quo vilis assentatio minus manifesta esset. Easdem Corinthii amplecti potuerunt, ut sine suo dedecore Atheniensium exemplum imitarentur. Sin alios circumpicis, multi fuere ejus rivales et adversarii. Sicut ei graves inimicitiae cum celeberrimo sophista, Antonio Polemone, Laodicensi vel Smyrnaeo, intercesserunt. Libellum vero in Proxenum scriptum propter nimiam conviciandi petulantiam a Favorino abjudicavit Philostratus.

⁴¹⁾ Phil. in v. Fav. Δίονος μὲν οὖν ἀκοῦσαι λέγεται, τοσοῦτον δ' ἀφέστηκεν, ὅσον οἱ μὴ ἀκούσαντες.

⁴²⁾ Galen. de opt. d. g. II. p. 17. Φαβωρίνος — ἐς τὴν Ἀττικὴν φωνὴν εἰσθῶς μεταλαμβάνειν ἕκαστα τῶν ὀνομάτων. Eodem facit, quod quaestionibus grammaticis saepe vacavit et de vocabuli probitate cum Hadriano altercatus est.

⁴³⁾ Diog. Laert. III., 24. et VIII., 47.

Dictio ejus et actio paene muliebris erat, et ennuclum referebat; numeri orationis fracti et cantui propiores ⁴⁴⁾. Et haec quidem hactenus.

At vero, qui evenit, ut Dionis operibus, quae sero ab homine non admodum perspicaci in unum corpus congesta sunt, ⁴⁵⁾ Corinthiaca insereretur? Non eo confugiam, ut etiam alias quasdam commentationes, Dionis nomine falso inscriptas dicam. Ne id quidem urgeo, quod Favorinum Dionis auditorem fuisse constat; sed nisi me omnia fallunt, aut una aut praecipua inserendi causa similitudo argumenti fuit, quae Corinthiaca cum Rhodiaca intercedit, celebratissima Dionis oratione. Non alia ratione tot nobis ut Dioneae venditantur de Fortuna declamationes.

Reliquum est, ut aliquot difficiles luxatosve Corinthiaca locos aut explicemus aut emendemus, omissis tamen, si quae in opusculo Dioneo etiamnum recte nobis disputata videntur.

Quae p. 102. Reisk. de Arione leguntur ab Herod. I., 24. sumta esse apparet. In qua narratione olim his verbis offendebar: *καὶ τὸ μέρος ἡσαντο δελφῖνες, αἰσθανόμενοι δὲ περὶ ναῦν ἦσαν*, quod articulum ante v. *ναῦν* desiderabam. Sed eo non opus esse, nunc mihi persuadeo. Praepositiones enim cum multis nominibus, expulso articulo, in modum adverbii coalescunt, in iis maxime dictionibus, quae quotidiano usus frequentantur. Rei haud ignotae exemplum unum afferam, in quo ipsum v. *ναῦς* compareat; Plutarch. Agesil. c. 36. *ἐπεὶ δὲ κατέπλευσεν εἰς τὴν Ἀλγυπτον, ἐδῶς οἱ πρῶτοι τῶν βασιλικῶν ἡγεμόνων καὶ διοικητῶν ἐβάνον ἐπὶ ναῦν*.

p. 103, 1. Oraculum Cypselo editum legitur apud Herodot. V. 92. Sed ibi est, *ὃς ἐμὸν δόμον εἰσκαταβαίνει*. Corinthiaca scripturam *εἰσαφικάνει* merito praetulit Valckenarius.

p. 104, 35. *ἡμᾶς δὲ δις ἐπιδημήσαντας οὕτως ἀσμένως ἐπειδὴ γε, ὥς ἂν μάλιστα με ἐπειρᾷσθε κατέχειν, ὁρῶντες δὲ ἀδύνατον ὄν, ἀλλὰ τὴν εἰκὸς τοῦ σώματος ἐποιήσασθε, καὶ ταύτην φέροντες ἀνεδήκατε εἰς τὰ βιβλία ὥς προεδρίαν*. — Egrege Reiskius pro *ἐπειδὴ γε* rescribendum esse iudicavit *ἐπεὶδετε*. Superest, ut e verbis *ὥς ἂν μάλιστα με* tollatur corruptela, quae hunc in modum

⁴⁴⁾ Lucian. Demon. §. 12. ed. Bip. T. p. 238. *ἐπεὶ γὰρ ὁ Φαβωρίνος ἀκούσας τινός, ὥς ἐν γέλοιῳ ποιοῦτο τὰς διμυλίας αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τῶν ἐν αὐταῖς μελῶν τὸ ἐπακκλασμένον σφόδρα, ὥς ἀγεννὲς καὶ γυναικεῖον* cett. — Phil. v. Fav. *ἡρμυστο τὴν γλώτταν ἀνεμίνως μὲν, σφοδρῶς δὲ καὶ ποτῖμως*. (sic Codd. Guelph. et Paris. a Fr. Jacobsio collati; conf. Jahnii Annal. a. 1832. Tom. I., Fasc. 2, p. 309. Vulgatur *προθύμως*.) *ἐλέγετο δὲ καὶ σὺν εὐροῖα σχεδιάζεν*. Vox ejus et actio etiam eos delectabat, qui verba non intelligerent; *κακῆκίλους ἐθέλεγε τῇ ἡχοὶ τοῦ φθέγγματος καὶ τῷ σημαίνοντι τοῦ βλέμματος καὶ τῷ ἐνθυμῷ τῆς γλώττης*. *ἐθέλεγε δὲ αὐτοῦς καὶ τὸ ἐπὶ πᾶσι* (sic Codd. G. et P. apud Jacobsium; vulgo *τῇ ἐπιτάσει*) *τοῦ λόγου, ὃ ἐκεῖνοι μὲν ὥδην ἐκάλουν, ἐγὼ δὲ φιλοτιμίαν, ἐπειδὴ τοῖς ἀποδεδειγμένοις ἐρυννεύεται*. (Perorationem intellige justo modulationem). — Conf. eundem Phil. p. 541. *Τιμοκράτους* (philosophi) *ἐπόντος, ὥς ἄλλον χρήμα ὁ Φαβωρίνος, ἀστεϊότατα ὁ Πολέμων, καὶ πᾶσα, ἔφη, γραῦς τὸ εὐνουχῶδες αὐτοῦ διασκώπτων*.

⁴⁵⁾ Multa intercidere temporum injuria.

redintegranda sunt: ὥστε μάλιστα μὲν —. Denique cum Seldeno ἀλλὰ γε τὴν — reponenti prorsus consentio.

Venio ad alium locum, in quo dicta in opusculo meo ex parte retractem necesse est; p. 106, 32. αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι λήξεις τε καὶ κτήσεις τῶν θεῶν κατὰ μόρας εἰσιν· Ἄργος μὲν Ἡρας, Ἀθηνᾶς δὲ Ἀθῆναι· καὶ αὐτῶν γε τούτων τῶν θεῶν, Ῥόδος μὲν Ἥλιον, Ὀρχηστὸς δὲ Ποσειδῶνος· Κόρινθος δὲ ἐκατέρων· εἰκάσαις ἂν, αἰνιττομένου τοῦ μύθου τὸ τῆς γῆς ἐν μέσῳ δύο πελαγῶν ἐπὶ τοῦ Ἥλιον ἐξαίρετον, βουλομένου τοῦ Ποσειδῶνος. τὸ μὲν οὖν τοῦ μύθου τε καὶ λόγου τῆδε πῇ συνάδονται. τρίτην ἐπὶ τρισσαῖς cett. — Quae de summa huius loci sententia olim disputavi, ea etiamnum teneo et agnosco. Dixi autem, certamen Neptuni et Solis de Corintho, quod est in fabulis, ad bimarem Corinthi situm ab oratore revocari. Hanc vero illius fabulae interpretationem et per se esse probabilem, et vestigia ejus in turbata verborum scriptura exstare. Nec dissimilem fabulae Rhodiacaе commentationem Diodorus affert L.V. c. 56. At leniore, quam olim mihi visum est, medela sententia, quae desideratur, huic loco restitui potest. Scribendum censeo: — Κόρινθος δὲ ἐκατέρων· εἰκάσαις ἂν, αἰνιττομένου τοῦ μύθου τὸ τῆς γῆς ἐν μέσῳ δύο πελαγῶν ἐπὶ τοῦ Ἥλιον οὐκ ἐξαίρετον βουλομένου τοῦ Ποσειδῶνος. In quo nihil mutatum est, nisi quod ante v. ἐξαίρετον negationem οὐκ, quae quam facile excidere potuerit non latet, inseruimus. „At Corinthus, inquit, utriusque est; significante, ut conjicias, fabula medium terrae inter duo maria situm per Solem, privam eam Neptuni esse nolentem.“ — αἰνιττομαί τι ἐπὶ τινος minus sane, quam διὰ τινος, usitatum est; nec mihi nunc illius constructionis exemplum in promptu est. Recte vero sic dici; immo significantius ἐπὶ esse, quam διὰ, quoniam in fabula verus sensus quasi absconditus sub persona Solis et Neptuni latet, facile mihi concedetur. Porro ne cui durior ista locutio τὸ τῆς γῆς ἐν μέσῳ δύο πελαγῶν (bimaris terrae situs) aliquid negoti incutiat, conf. Dion. I. p. 670, 6. τοῦ τε ποταμοῦ τὸ ἴδιον καὶ παρὰ τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Qualia referenda sunt ad liberiores illum articuli usum, quem sunt qui materialem appellant. — De re conf. Paus. II., 1, 6. Bekk. λέγουσι δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι, Ποσειδῶνα ἐλθεῖν Ἠλίῳ περὶ τῆς γῆς ἐς ἀμφισβήτησιν. Βριάρεων δὲ διαλλακτὴν γενέσθαι σφίσιν, Ἰσθμὸν μὲν καὶ ὅσα τάντην δικάσαντα εἶναι Ποσειδῶνος, τὴν δὲ ἄκραν Ἠλίῳ δόντα τὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως. Hinc si colligi posset, Solem priorem in possessione fuisse, et litem ei Neptunum intendisse, ita potius conformandus erat Corinthiacae locus: ἐπὶ τοῦ οὐκ Ἥλιον ἐξαίρετον βουλομένου Ποσειδῶνος „per Neptunum Solis privam eam esse nolentem;“ interposita ante v. Ἥλιον negatione et abjecto ante v. Ποσειδῶνος articulo. Quae et ipsa perfacilis est mutatio et orationem haud paullo facit rotundiores. At istud neque e Pausaniae verbis efficitur, et rei ipsi consentaneum est, primam terrae possessionem Neptuno a fabula delatam esse. Apud Eumelum certe Solis filius, Aloeus, Ephyræ demum, Oceani filiae, in Corinthi regno succedit (Paus. II., 1, 1. Bekk.).

Continuatur luxato loco alius vel pejus corruptus: τὸ μὲν οὖν τοῦ μύθου τε καὶ λόγου τῆδε πῇ συνάδονται. τρίτην ἐπὶ τρισσαῖς χάρισι τὴν δεσπιωδὸν Σίβυλλαν παρακαλεῖ, τιμὴ δὲ οἱ θεοῦ φωνὴν λαχοῦσα, ἄδει μάλα μέγα· —

Verbum *συνᾶδονται* in vitio esse, manifestum est. Reiskius igitur *συνᾶδον φαίνεται* reponerat. Sed quoniam verbi *φαίνεται* asseveratio cum v. *τῆδ' ἐπὶ μα-*
destia non bene coit: alteram periodum v. *συνᾶδον* terminatam fuisse conjicio;
 alteram a voce *καί*, quae antecedenti vocabulo perperam adhaeserit, incepisse. —
 V. *ἐπὶ τρισσαῖς χάρισι* hand dubie significant „ad ineundam triplicem gratiam.“
 Geminus est locus quidam Epistol. Platon. a Stephano in Thesaur. allatus, βασι-
 λεία στήσασθε, πρῶτον μὲν τὸν ἐμὸν νιδόν, χαρίτων ἕνεκα διττῶν, τῆς τε παρ'
 ἐμοῦ καὶ τῆς παρὰ τοῦ ἐμοῦ πατρός.“ Triplicem vero gratiam dicit, quod post
 Neptunum Solemque tertio Sibyllae testimonio usurns est. — At quis tandem Si-
 byllam advocat? Aliusne, quam ipse orator? Quin igitur παρακαλῶ scribimus? —
 Restant v. *τιμῇ δὲ οἱ θεοῦ*, vitiosa et ipsa. Hieronymus Zenarus, qui Dionis
 Opp. in Latinum sermonem translata Venetiis edidit a. 1585., quemque in opusculo
 meo Dioneo Interpretem Venetum plerumque adpellavi, ita haec verba Latina fe-
 cit: „Fatidica Sibylla, quae dei vocem honoris gratia sortita est.“ Sed neque τι-
 μῇ est honoris gratia, neque Sibylla recte dicitur dei vocem nacta; denique v.
 οἱ oportebat abesse. Certam loci emendationem non ausim promittere; probabilem
 praesto. Fortasse sic scripsit, quicumque orationis auctor est: *ἐνέμην δὲ ἡ θεοῦ*
φωνὴν λαχούσα „veracem dei filia vocem sortita“⁴⁶⁾. — Sequitur ut ipsa Sibyl-
 lae verba exploremus, quae hunc in modum scripta sunt:

ὦ δαίμον, τί τοι ὦδε; ὥς δλβιος ἀνχὴν
 Ὠκεανοῦ κόρης Ἐφραίας, ἐνδα Ποσειδῶν,
 μητρὸς ἐμῆς Λαμίας γενέτωρ, προῖδ' ἔκιν' ἀγῶνα
 πρῶτος δὲ Ἡελίω, τιμὰς δ' ἠνέγκ' αὐτὸς μόνος.

Pausan. L. X. 12, 1. seqq. duas distinguit Herophilas, quarum utrique
 Sibyllae cognomen fuerit; alteram vetustiore, quam Jupiter e Lamia, Neptuni
 filia, suscepisse ferebatur, alteram Marpesso oriundam, juniorem illam quidem,
 sed quae tamen ante bellum Trojanum floruerit. Eandem Erythraei sibi vindica-
 bant; conf. praeter Paus. Plut. de Pythiae Orac. c. 14; plura vide apud Fabric.
 B. G. T. I. p. 167. seqq. De qua Sibyllarum diversitate neque conveniebat inter
 omnes, neque semper cogitabant, qui vel post rerum eventus, vel de futuris con-
 jectantes Sibyllina oracula fingeant. Talia autem vaticinia innumera ferebantur,
 pleraque numeris heroicis inclusa⁴⁷⁾. Inter haec fuere etiam carmina longiora.
 Ejusmodi carminis fragmentum versus esse, quos Corinthiacae auctor attulit, ta-
 metsi initio corrupti sint, satis patere existimo. Nimirum delegit ea tantum, quae
 ad Corinthi laudes pertinerent. Ne quis igitur primum versum emendaturus, inte-
 grum hexametrum desideret, qui nisi quis liberius conjectura grassetur, restitui
 non poterit. Ne illud quidem a veri specie abhorret, orationem in isto versu,
 ommissa aliqua particula, aut verbis transpositis, sic conformatam esse, ut commo-
 dum erat dicenti. Quae qui mihi concesserit, huic opinor emendationi calculum adiciet:

εὐδαιμον τί τοι ὦδ', ὥς δλβιος ἀνχὴν —

⁴⁶⁾ Ceterum aliquem poëtae locum oratoris animo obversari, non temere suspicatur Ca-
 saubonus. — Pro ἡ θεοῦ possit etiam ἐκ θεοῦ „divinitus“ scribi; et τιμὴν pro τιμῇ.

⁴⁷⁾ Octavianum 2000 talium librorum cremasse, testis est Sueton. August. c. 31.

„Quid est tam fortunatum, quam felix virginis Erythraeae, Oceani filiae, jugum.“ Virgo Ephyræa ipsa est Ephyra, Oceani filia, quae Isthmum Corinthiacum prima tenuisse dicebatur. In quo Eumeli Corinthii, Cyclici poëtae, auctoritatem secuta est Sibylla; conf. Paus. II, 1, 1. Est autem *εὐδαιμων* Ephyræ seu Corinthi solennis et quasi sacra appellatio; conf. Herodt. III, 52. *Κορίνθον τῆς εὐδαιμονος*; et oraculum apud Strabon. L. VIII. p. 584. Steph. *εὐδαιμων ὁ Κόρινθος*, ἐγὼ δ' εἶην Τερεάτης. Nec opus est pluribus in re satis nota.

p. 107, 20. Quod Argo navem, quam alii inter astra collocatam ferebant, Neptuno consecratam dicit: conf. Diod. IV., 35. et Apollod. I., 9, 27. ibique Heynii adnot.

p. 108, 40. καὶ τοῦτο ἐπέσθη τις κατὰ Κορινθίων; ὧν οἱ πρόγονοι διὰ πάντων Ἑλλήνων μάλιστα δὴ δικαιοσύνην ἐπήσκονσαν. Sententia est: „Equis autem hoc crederet de Corinthiis,“ ut vere Reisk. Sed addenda erat particula *ἀν* inter *τίς* et *κατά*. — Illam Corinthiorum laudem his documentis comprobatur⁴⁸⁾: ἡ (sc. ἡ) γὰρ οὐχ οὗτοί εἰσιν, οἱ τὰς τυραννίδας ἐν ταῖς πόλεσιν καταλύοντες, καὶ τὰς δημοκρατίας καθιστάντες, καὶ τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τυράννων ἐλευθερώσαντες· πρότερον μὲν ἀπὸ Ἰππίου, ὕστερον δὲ ἀπὸ Κλεομένους; καὶ μετὰ ταῦτα, ὥς αὐτοὶ πράγμα ποιεῖν ἐπεχείρουν Ἰππίου καὶ Ἰσαγόρου, καὶ τυραννίδα τῆς Ἑλλάδος καθιστάσθαι seqq. Reprehendit haec ut *ἀνιστόρητα* Casaubonus, adeoque mendosum esse locum suspicatur, qui cum Herodoti narratione conciliari nequeat. Et sane falsi aliquid continet, at leve illud, nec quod incusat Casaubonus.

Corinthii bis Atheniensium libertati praesidio fuere, primum, cum Pisistratidis ejectis Cleomenes, Spartae rex, collecto in tota Peloponneso exercitu, Athenienses ultum iret, simul Isagoram, hospitem suum, armis reducturus (conf. Herodt. V. 75); iterum vero, cum Spartani rei publ. Atheniensium subito incremento exterriti, Hippiae reditum pararent (conf. Herodt. V, 91.)⁴⁹⁾. His enim temporibus Corinthios Spartanorum consiliis se opposuisse et servitutis periculo Athenienses liberasse, ex eodem Herodoto cognoscimus. Nihil igitur in historiam peccavit scriptor Corinthiacae, nisi quod in ordine rerum gestarum parum curiosus fuit. Nam Hippiae reducendi conatus tempore posterior est.

Quod autem infra v. 15. καὶ Λακεδαιμονίοις, inquit, ἐπὲρ τῶν κοινῶν διακαίων τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Θηβαίων καὶ Ἡλείων πόλεως ἀντέβησαν: id referri videtur ad ea, quae gesta sunt a. 422. a. Ch., belli Peloponnesiaci temporibus. Cum enim Spartani et Athenienses pacem fecissent, Corinthii, Boeoti (Thebani), Elei et Megarenses, Lacedaemoniis irati, hucusque sociis suis, pacis formulae se adscribi noluerunt. (Thuc. V, 17). — Sed haud scio, an alii de bello malint cogitare, quod a. 401. a. Ch. Lacedaemonii cum Eleis gesserunt. Hujus enim belli societatem, invitantibus Spartanis, repudiarunt Corinthii et Thebani. (Diod. XIV, 17. et Xenoph. H. G. III, 2, 25.).

⁴⁸⁾ Colonorum Corinthi Romanorum nequitiam castigat Crinagoras poëta Epigr. 20. in Anal. Brunk. Tom. II, p. 145; conf. Jacobs. Comment. Tom. III, p. 395.

⁴⁹⁾ Manifestum est, Corinthiacae auctorem de Sosiclis Corinthii oratione in Hippiam habita cogitasse. Nam ejecti sunt Pisistratidae a solis Lacedaemoniis (Herodt. V. 63. seqq.); nec ulla in ea re Corinthiorum partes fuisse, satis constat.

p. 190, 30. Simonidis versus, tumulo Corinthiorum in Salamine sepulcorum inscripti, leguntur Anthol. Brunk. Tom. I, p. 133. (conf. Jacobs. Comm. I, p. 224.) Neque hoc attingam, neque alterum Simonidis in Adimantum epigramma, quoniam mihi non ad manum est ejus liber, qui Simonidis fragmenta novissime edidit.

In celebranda Corinthiorum gloria non tacitus transit Timoleo, nec ejectus ab eo Dionysius tyrannus. De quo p. 110, 3. haec leguntur: ἦν δ' ἰδεῖν Διονύσιον μὲν ἐν Κορίνθῳ,⁵⁰⁾ δέσποτα κάλλιστον, οὐδενὸς κύριον· ἀλλ' ὅμως οὐδὲ τούτων οὐδεὶς ἠδίκη, οὐδὲ ἐξέβαλεν, οὐδὲ ἐξήλαυνε τῶν ἐν Σικελίᾳς. Haec est Morelliana verborum scriptura;⁵¹⁾ οὐδὲ τούτων est in Veneta. Quod Casaubonus in τούτων mutavit; vere opinor. Vel sic tamen superest, quo offendere. Quam difficultatem Reiskius perspexit, qui alioquin ab auctoris mente longe aberravit. Vidit ille, quoniam ἐξέβαλεν (v. ἐξέβαλλεν) et ἐξήλαυνε idem significant, alterumutrum delendum esse. Quod ita libens accipio, ut οὐδέ retineam. Scribendum igitur — οὐδὲ ἐξέβαλλε οὐδὲ τῶν ἐν Σικελίᾳς. Ita demum intelligitur, quomodo nasci potuerit loci corruptela. Librarius mediocriter attentus cum hujus οὐδέ eandem rationem, quam superioris esse opinaretur, ideoque hiare sententiam sibi persuaderet: non admodum fastidiosus, quod primum se offerebat, ejusdem significationis verbum supplavit. Nam quae frequens est interpolationum origo, ut altera scriptura pro interpretamento alteri adscripta sit, id in hunc locum non cadit. Quid enim aut v. ἐξελαύνειν aut ἐκβάλλειν obscuritatis habet? Aut utrum alterius interpretamentum esse existimabimus?⁵²⁾ — At vero sententiam istud οὐδέ postulare, non difficile est ostensu. Nam eo omisso hoc diceret: „Ne hunc quidem quisquam eorum, qui Siciliam incolebant, injuria afficiebat aut expellebat;“ quasi nullus alius vexando tyranno animum explere potuisset. Sane Siciliotae prae ceteris habebant, quod eum ulciscerentur; verum ineptum erat, reliquos omnes oratione excludere, ipsos praesertim Corinthios, quorum in manibus erat, ex quo in urbem eorum se receperat, Dionysius, et quorum humanitatem hic laudare, vel maxime ad rem pertinebat. Contra addito, sive potius non delete, v. οὐδέ, haec exsistit sententia: „At ne hunc quidem quisquam vexabat aut expellebat; ne eorum quidem, qui e Sicilia erant (nedum ut ipsi Corinthii)⁵³⁾“.

Pergit: τὸ δ' ἀνάδημα τῆς πόλεως τίς ἀνέτρεψεν; αἱ μὲν οὖν στροβίλος ἢ πρηστὴρ ἢ σκηπτὸς ἐμπεσὼν, σείων καὶ κεραυνὸν ἰδύων· εἰ δ' ἔστι τις κρίσις ἀνδριάντος, ὅταν φασὶν ἐν Συρακούσαις γενέσθαι cett. Apodosis v. εἰ μὲν οὖν — cum nulla compareret, Reiskius εὖ ἔχει vel simile quid excidisse judicavit. At quoniam in tali sententiae conformatione haud infrequens est aposiopesis figura,

⁵⁰⁾ Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ instar est proverbii, quo Fortunae inconstantia notatur.

⁵¹⁾ In Mor. scriptura v. τούτων ad v. τῶν ἐκ Σικελίᾳς trahendum est „horum, qui e Sicilia erant.“ Sed neque τούτων placet, neque accusativi ommissio.

⁵²⁾ Sane Hesychius: „ἐξελαύνωμεν. ἐκβάλλωμεν.“ Nimirum aoristi formam insolentiorē, non verbum ἐξελαύνειν explicare volebat; qualia apud eum plurima reperiuntur glossmata.

⁵³⁾ Si quis tautologiam, quae est in v. ἐξέβαλλεν et ἐξήλαυνε haud aegre tulerit, huic commendando pro τῶν ἐκ Σικελίᾳς — πλὴν ἐκ Σικελίᾳς; eidem suadeo, ut aorist. ἐξέβαλλε retineat.

non omnino opus est Reiskiano supplemento. — Idem ad v. *σειῶν καὶ κεραυνῶν* *ἰδόντων* offendit, corripbatque *θεῶν καὶ κεραυνῶν ἰδόντων* „fulmen illapsum sulphur et mucronem (i. e. mucronem sulphureum) adigens.“ Fulminis vero istum mucronem in hunc modum defendit R.: „*κεραυνός*, inquit, est fulminis cuspis, quae res ictas *κίρρει*, demetit quasi et detondet.“ Quae non scripsisset vir egregius, si ad nostra eum tempora fata reservassent. — Vulgata scriptura, sane incommoda, intelligi tamen potest, neque mutanda est, donec libri M. S. corruptelae certa indicia praebuerint. Nam *σκηπτός* non solum fulmen significat, sed etiam tempestatem subito irruentem; ea potest cum terrae motu conjuncta esse (*σειῶν*), et fulmen dirigere. Tumor vero orationis poetae alicujus, ut visum est Casaubono et Reiskio, imitationem retulerit; denique etiam aposiopesi, de qua supra dictum est, per me licet devoretur⁵⁴).

p. 111, 27. εἰ δὲ γένοιτο καὶ παρ' ἡμῶν ψήφισμά τι τοιοῦτον, ἀνδριάντων εὐδύνως εἶναι· μᾶλλον δ', εἰ θέλετε, καθάπερ ἐψηφισμένον καὶ τοῦτον, καὶ ἀγῶνος ἐνεσθηκότος, δότε cest. — τοῦτο, non τοῦτον legitur in Veneta. Scribendum igitur ἐψηφισμένοι ἤδη (vel καὶ δὴ) τοῦτο. — Quae sequuntur usque ad pag. 114., sic tractata sunt a Casaubono et Reiskio, ut in eorum iudicio prorsus acquiescam. Sed istic leve scripturae vitium intactum reliquere: ἐστάδην μὲν οὖν διὰ τοιαύτας τινὰς προφάσεις, ἵνα μὴ πλείους λέγων δοκῶ προσάγειν ἑμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν: haud dubie scribendum est προάγειν; sicut apud Demosth. p. 621. Reisk. προάγειν ἑμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν. Plura reperientur in Reisk. Indic. Graec. in Dem.

p. 115, 15. Γοργίαν λέγω· ὅπου γε καὶ Φρόνην τὴν Θεοπιακὴν ἐστὶν ἰδεῖν ἐπὶ εἰκόνας, κακεῖνα ὡς Γοργίαν. Marginis Morellianae scripturam κακεῖνην, dubium, an sumtam e libris M. S., amplexus est Reiskius; idem v. ἐπὶ εἰκόνας mutavit in ἐπεικῶς, ut haec sententia exsisteret: Propemodum eadem magnitudine formaeque et ipsam, qua dedicatus est Gorgias. Cur ἐπὶ εἰκόνας damnaverit, tacuit Reiskius; ὁρᾶν τινὰ ἐπὶ εἰκόνας „videre aliquem in imagine i. e. alicujus imaginem videre,“ etsi exempla jam non reperiam, Graece tamen dici existimo⁵⁵). Sane non opus erat hoc additamento, quoniam neminem latere poterat, statuam Phrynae, non ipsam dici; at languet etiam Reiskianum illud ἐπεικῶς⁵⁶). —

⁵⁴) Nolumus in orationis continuitatem conjecturas nostras inferre, ne harum osoribus nimium displiceremus. Quibus suademus, ut aut Dionem ne attingant, aut libros M. S. meliores proferant. Iste locus haud male sic refingatur: *σεῖων καὶ κεραυνῶν* (a. v. *κεραυνῶν*), *ἀνεύθυνον*; ut verbum *ἀνεύθυνον* apodosin faciat; vel sic: *θεῶν καὶ πέραν εὐδύνων* — „hoc divinum est et cujus ratio a nemine reposcatur (citra reddendas rationes).“

⁵⁵) Frequentatur ὁρᾶν τι ἐπὶ τινος hac vi: aliquo exemplo rem cognoscere.

⁵⁶) Haud male legeretur ἐπὶ φρόνον κακεῖνην vel simile quid. Sed teneo vulgatam. Obiter corrupti loci Theocritei emendationem profero, quae certe aliquanto melior est, quam interpretationes eorum, qui veterum librorum auctoritatis justo observantiores fuere. Idyll. XIII. v. 15. legitur:

ὡς αὐτῷ κατὰ θυμὸν ὁ παῖς πεποναμένος εἶη
αὐτῷ δ' εὐ ἔλκων ἐς ἀλαθινὸν ἀνδρὶ ἀποβαίη.

Verum enim vero, quoniam hoc certe non ambiguum est, Phrynae et Gorgiae statuas inter se comparari, quid utriusque commune fuerit, quaeramus. Gorgiae statua ab ipso Corinthiacae auctore supra v. 14. his verbis descripta est: Γοργίαν τὸν σοφιστὴν ἐν Δελφοῖς ἐστάναι, καὶ ταῦτα μετέωρον καὶ χρυσοῦν. Erat igitur statua sublimis et inaurata (ἐπίχρυσος; conf. Pausan. 10, 19, 1.). Atqui talem etiam Phrynae statuam fuisse, consequitur e Plut. de Pyth. orac. c. 14. ἐπεὶ βλέπον ἀνω καὶ τὴν χρυσὴν ἐν τοῖς στρατηγοῖς καὶ βασιλεῦσι θέασαι Μνησαρέτην (Phrynen). Inauratam etiam Pausan. dicit 10, 15, 1.

De proximis verbis ἄλλα τὸ μὲν cett. in opusculo meo disputavi, nec aliter nunc, quam olim sentio.

p. 116, 36. εἰ τοίνυν οὐδὲ αἰσχρὸν τοῦτό ἐστιν· καίπερ ὃν δεινὸν· ὥς κομιδῇ τετυφωμένης πολιτείας ἀνδριάντες ἐπέτειοι, ὥσπερ οἱ καρποί. Quae loci scriptura cum Reiskio displicuisset, hanc correctionem commendabat: εἰ τοίνυν οὐδὲ αἰσχρὸν οὐδὲ δεινὸν τοῦτό ἐστιν· καίπερ ὃν δεινὸν· πῶς οὖν — „sed fac tandem, morem hunc neque turpem esse neque indignum, qui utique est: at qui tandem fiat —.“ Ex his πῶς οὖν, ut temere mutatum, abjiciendum est; nam ὥς, quod hic exclamantis est, eandem vim habet. De altera mutatione, cujus summa interpositum v. δεινὸν est, Reiskius non nullis fortasse persuasisset, si sic maluisset scribere: εἰ τοίνυν οὖν (v. οὐδὲν) δεινὸν οὐδὲ αἰσχρὸν. — Sed ego v. δεινὸν minime desidero. Vis enim v. δεινός tam late patet, ut turpitudinem quoque comprehendat; et consulto orator ab acerbioris verbo ad lenius se revocasse videtur.

Ejusdem pag. v. 45. v. εἰ μὲν ἕτερον γεγόνاسι, οὐκ ἀφίησι τὴν πόλιν τῆς αἰτίας — non requirere interpositum τοῦτο (οὐκ ἀφίησι τοῦτο τὴν —), quod desiderabat Reiskius; porro p. 117, 5. in v. ποτέρως ἂν οἶεσθε μᾶλλον εὐδοκιμήσειν, καὶ ποτέρως ἂν τοὺς εἰς βουλευομένους ὑμᾶς ποιεῖν προκαλέσασθαι; scribendum esse εὐδοκιμήσαι et βουλευομένους, verbo monuisse satis est.

p. 117, 21. διαβάλλοντες videtur, non διαβαλόντες, scripsisse, quisquis scripsit Corinthiacam, ut ne praesentis aetatis obtretractores oratione excluderet.

Ibid. v. 27. ἀπτονται δὲ καὶ τῶν θηλειῶν θεῶν, ὧν εἰκὸς ἦν εἶναι μᾶλλον ἢ τῶν ἀρρένων ἐντρέπεσθαι. νῦν ἀκούετε γάρ, ἃ λέγονσι τὴν Δήμητρα καὶ τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὴν Ἑῶ (sic Venet. R. Ἑῶ). — νῦν istud, quod ante ἀκούετε legitur, ineptum est. Quid reponendum sit haud affirmaverim. Arridet νῆ Δί', quod

Scholiam non αὐτῷ sed αὐτῶ (αὐτοῦ) legisse, hinc apparet, quod αὐτόθι interpretatus est. Quo propius ad genuinam scripturam adducimur. Scripsisse enim sic ~~pau~~ Theocritum:

αὐτῷ δ' εἰς εἰκῶν ἐς ἀ. ἀ. ἀ.

„sui ipsius (paternae virtutis, Herculis) imago, verus vir evaderet.“ — Ne quis offendat ad vocalem ante εἰς elisam, conf. Wustem. praefat. in Theocr. p. XL seqq. et ejus censorem in Ephem. Jen. Decembr. Suppl. 1830. Non igitur necesse est, αὐτῷ εἰς δ' εἰκῶν reponatur; quamquam ne hoc quidem nimiae est audaciae. Alium vero alius imaginem dici, ut Vet. Test. scriptoribus homo dei simulacrum est, non admodum usitatum est Graecis poetis. Pedestris sermonis exemplum vid. apud Dion. Halic. p. 229, 8. εἰ δ' εἰκόνα τις ὁρῶν ἀνυχοῦ ἑαυτοῦ ᾔδεσται, θύαν καὶ μὴ ἀνυχοῦ ἀλλ' ἐμυυχον, μηδὲ μίαν, ἀλλὰ πολλὰς, ἂν οὕτω τύχη· πόσω μᾶλλον ᾔδεσθαι δεῖ;

literis majusculis scriptum non longe a vulgata scriptura distat. Alius hand scio an τινά praetulerit, ad antecedentem periodum relatum. Ad vocem Έω haec a Reiskio leguntur adnotata: „Nomen hoc suspectum, in nominibus deorum vix auditum.“ Unde si quis colligat, notissimos Aurorae et Tithoni amores ignoratos fuisse a Reiskio, nae ille aut inconsulte aut maligne viri verba interpretetur. Offendit R. ad formam nominis Atticam: haud injuria; nam epicam formam etiam pedestris sermonis scriptores deae Aurorae reliquere. Sed Corinthiacae auctorem sinamus atticisset.

p. 118, 37. Quod R. ad v. ἔλαβεν — ὁ ἐμὸς ἀνδριάς pro subjecto supplevit: humanitas quid viro optimo accidit. Nam ψόγος orationis subjectum est. De reliquis dictum est in opusculo meo.

v. 120, 24. Seldeni verissima conjectura, ὅτε pro ὅτι scribentis, a lacunae suspitione Reiskium detertere debebat.

Ibid. v. 33. ἀλλ' οὐκ ᾔδειν cett. Hanc oportet horum v. sententiam esse: Probe noram, quam caducae et fragiles tales statuae essent; conf. p. 123, v. 4., quo loco summa sententia repetita est. Igitur, si sincera est vulgata scriptura, interrogandi signum post τοῦ χρόνον collocandum est, quemadmodum factum est in Reiskiana. „At ego nescirem —?“ At hoc invento non usus est R. qui hic quoque lacunam sibi detexisse videretur. Omnino incommoda est particula ἀλλά. Nam quae praecedunt „sciebam, mortalem me genuisse,“ vim habent eandem, nec potest his verbis, quae tractamus, non illorum aut confirmatio aut explicatio contineri. Erunt igitur, qui pro ἀλλά — ἀρα scriptum malint; vel si quis antecedentis vocabuli (γεγεννηκώς) partem postremam respiciat: ἢ πῶς ἂν οὐκ ᾔδειν — „aut qui tandem ego nescirem.“ Verum etiam particulae ἀλλά in oratione vivida et impetum affectante summ sibi locum esse, mihi persuadeo. Refertur autem ad incredulorum, non expressam illam quidem sed cogitatum intercessionem.

p. 121, 14. χρόνῳ δὲ καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων ἔοικεν ἐπιλείψειν, ὡς Μίδας ὡς παρθένο. Omissio articuli ante παρθένο legitima est, ut in enumeratione rerum plurium. In quo nostrates etiam articulum abjicimus. Si abesset ὡς Μίδας aut interponendus erat articulus, aut soloeca esset oratio.

Ibid. v. 20. τίς οὖν οἶδεν Ἑλλήνων, οὐκ ὅτι τὸν ἵππον, ἀλλ' αὐτὸν τὸν Ἰππαίμονα; δοκοῦμεν οὐδὲ Μαγνήτων, ἔδειν ἦν Ἰππαίμων. Quod δοκῶ μὲν Reisk. vulgatae praetulit, jure factum existimo; temere, quod idem οὐδεὶς (cogitatione illud supplendum ex antecedente τίς) post Μαγνήτων addebat.

Ibid. v. 24. Codicis scriptura ἐτέρων non deterior est conjectura Valesii, quam cum ipse Vales. Emend. p. 67. dubitanter proposuisset, calidius amplexus est R.

p. 122, 32. ἐπιγραφὴν ἔχοντα Χαλκοπέδωνος — Statuae Alcibiadis, Athenis, ut videtur, collocatae (ἐν καλῷ τῆς Ἑλλάδος), inscriptum erat nomen Aenobarbi. Nam de cognomine illo gentis Domitiae cogitandum esse, nolim dubitari.

Ibid. v. 42. ἐτόλμησαν δὲ καὶ Φιλίππον τοῦ βασιλέως ἀμίδας κατασκευάσαι. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν τῆς εἰκόνης οὖρον κατέχεον, ἐκεῖνος δὲ τῆς πόλεως αἷμα καὶ τέφραν καὶ κονίαν. — Reiskius cum κατασκευάσαι, quod unius

literulae momento a vulgata differt, reponendum duxisset, in hac sententia confirmatus est eo, quod eandem scripturam in Var. L. Ven. reperit. Nixus est autem duobus argumentis. „Si voluisset, inquit, significare, Athenienses Philippi statuas confiasse et ex iis matulas confecisse: dicendum erat ἐκ Φιλίππου.“ In quo errat vir praestantissimus. Non enim opus erat praepositione; genitivus per se et substantivis et verbis conjungitur ad significandam materiam, e qua quid constat. Conf. Lucian. Herc. c. 3. *σειραὶ χρυσοῦ ἐργασμέναι*. — Alterum ejus argumentum haud melius est. „Ipse, inquit, auctor verbis Ἀθηναῖοι μὲν οὖν τῆς εἰκόνης οὐρὸν κατέχεον apertissime mentem suam declaravit.“ At vero quid impedit, quin εἰκὼ accipiamus pro matulis dictum, quae quondam statua regis fuerunt? Apparet igitur, cum utraque scriptura per se probabilis sit, ad Codd. vero auctoritatem in tam levi literarum differentia provocari non debeat: alio argumento certandum esse, historiae testimonio. Quod ego jam nequeo afferre. — De Demetrii Phalerei statuis conf. Diog. Laert. Tom. I, p. 368. Hubn. et ejus interpretes Menagius.

p. 123, 7. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σιγήσειν μοι δοκεῖ. Hoc vereor ne praeter morem dictum sit. Loquendi usus δοκῶ poscere videtur. conf. Ps. Dem. in Amat. p. 1411. R. αὐτοῦ καταλύσειν μοι δοκῶ τὸν ἔπαινον.; Aeschin. in Ctes. p. 441.; Isocrat. Wolf. p. 228, 24. — Quamquam non ignoro, latissime patere hunc usum, ut verba volendi et jubendi cum infinit. futur. jungantur; idque fieri videtur, quotiescunque non modo voluntas faciendi, sed etiam fiducia, esse aliquid futurum, significanda est. Ratio igitur non obstat vulgatae. conf. Lobeck. ad Phryn. p. 747.

Ibid. v. 12. Ante v. Φίλιππον aliquod pronomen relativum, vel particula excidisse videtur. Fortasse ὅς, quod antecedentis vocabuli (πεπειραμένος) terminatio sede sua facile potuit deturbare. E. proximis librorum culpa alicujus vel Graeci vel Trojani herois nomen excidisse, satis probabiliter conjecit R.⁵⁷). Quae sequuntur sic tractavi in opusculo, ut etiamnum in eisdem acquiescam.

p. 124, 18. σπονδῇ (sic enim pro vulgato σπονδῇ reponendum est) δέ μοι ἐπελήλυθεν, Ἀγεσίλαον, τὸν βασιλέα τῶν Λακεδαιμονίων, τῆς γνώμης μακαρίσαι, ὅστις οὐποτε ἤξίωσε οὔτε πλαστὸν οὔτε μιμήλην τοῦ σώματος ποιήσασθαι. Ablegamur a Reiskio ad (Ps.) Plutarchi Apophth. Lacon. p. 210. D. (Tom. 8, p. 178. Hutt.). Sed certa loci emendatio repeti poterat ex ejusdem Apophth. reg. et imp. Tom. 8. p. 129. Hutt.: ἀποδῆσκων δέ τοις φίλους ἐκέλευσε μηδεμίαν πλαστὸν μηδὲ μιμήλαν ποιήσασθαι, τὰς εἰκόνας οὕτω προσαγορεύων. Hinc πλαστὸν et μιμήλαν restituendum oratori.

p. 125, 32. ἄδην Προμηθέως, ἄδην πηλοῦ. Reiskius „sententia, inquit, videtur haec esse: Satis esto ad mala humana, simulacra figlina hominum facere. Ultra ne procedat ars; nam in opere vili exigua est jactura.“ Non perspexit vir egregius oratoris acumen. Nam, quod nexus sententiarum poscit, verba illa hoc sibi volunt: Satis est, corpus nos habere Promethei quondam arte e luto effictum; conf. Callim. apud Clem. Alex. Strom. L. V, p. 591.

⁵⁷) De artis operibus apud Thespienses eximiis conf. Dicaearch. D. G. in Geograph. Gr. M. ed. Gail. I, p. 131.

ἦν κείνος οὐναιυτος, ὃ ποτε πτηνὸν
καὶ τὸν (vulgo οὐν) θαλάσση καὶ τὸ τετράπουν οὕτως
ἐφδέγγετ' ὥς ὁ πηλὸς ὁ Προμηθέως.

Sequuntur haec: καίτοι καὶ τὸ σῶμα τῶν γενναίων φησὶν ἀλλότριον εἶναι,

— — ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ

σώματός τε καὶ ψυχῆς. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν οὐδὲ φροντίζει τοῦ σώματος κάμνοντος. — ὁ μὲν, quo referatur, non habet, nisi quis e v. γενναίων — ὁ γενναῖος cogitatione repetiverit. Quod non adeo est exemplo destitutum, ut aut ἡ μὲν, ut voluit Seldenus, aut ὁ μὲν νοῦς, sicut Reiskio placuit, scribi necesse sit. — Sed etiam v. οὐκ ἔστιν corrupta visa sunt iisdem viris, quorum S. οὐκ ἦσδετ', alter οὐκ αἰσθάνεται ut genuinum commendabat. Sed ego ne hic quidem a vulgata discesserim. Facile enim ad v. οὐκ ἔστιν e v. τοῦ σώματος κάμνοντος — ὁ κάμνων suppletur. Quod neminem fugeret, si hoc se ordine verba exciperent: τοῦ σώματος κάμνοντος, οὗτος οὐκ ἔστιν.

p. 125, 40. Cambyses ut in Amasis saevierit, Aegyptiorum regis, cadaver, legitur apud Herodt. III, 16. — De Anaxarchi morituri constantia et ejus interfectore Nicocreonte, Cyprio tyranno, conf. Cic. Disp. Tusc. II, 22, §. 52.; et Valer. Max. III, 3, Extern. 4. De verborum scriptura teneo, quae dixi in opusc. meo.

p. 126, 11. ὥσπερ φασὶ Περσῶν τοὺς ὁμοτίμους λαμβάνειν πληγὰς, ἀντὶ τοῦ σώματος τὸν κἀνδρῶν. — Reisk. ἐς τὸν κἀνδρῶν. Poterat, si modo vitiosa esset vulgata, eodem jure τοῖς ὁμοτίμοις. Verum non est vitiosa, nec sine acumine vulgata. Nam solenne est, quae quis alius vice vel facit vel patitur, ea cogitandi et diceudi quodam compendio, de illo praedicari, cuius vice fungitur. Recte dicetur, qui ipse non adest, δι' ἄλλων παρῆναι, cum habet, qui praesentes vice sua fungantur. Simile est huius orationis p. 125, 29. μὴ δεῖ κινδυνεύειν περὶ τῷ σώματι κατὰ λίθον ἢ χαλκόν. Eodem nos dicendi compendio utimur, quoties „in effigie quem patibulo suspendimus.“ Acute igitur et recte orator: „Persarum procures vapulant; non ipsi sed vestis.“ — De isto vero Persarum instituto, quod primus Artaxerxes Longim. introduxit, conf. Plut. Tom. 8. p. 85. Hutt. πρῶτος τοῖς ἀματράνοισι τῶν ἡγεμονικῶν τιμωρίαν ἔταξεν, ἀντὶ τοῦ τὸ σῶμα μαστιγοῦν, μαστιγοῦσθαι μὲν ἀποδουραμένων τὰ ἱμάτια, καὶ ἀντὶ τοῦ τὴν κεφαλὴν ἀποτίλλεσθαι, τὴν τιάραν ἀποδεμένον. Haud illepidum, me Dius Fidius, inventum et exosculandum his, qui, quomodo μαστιγοκρατίαν et ἀριστοκρατίαν concilient, non habent. — ὁμοτίμοι qui fuerint, conf. Raphael. ad Arrian. E. A. II, 11, 12. — Noli a verberibus et flagellis decedere, quin locum orationis Alexandrinae, Dionis T. I, p. 694, 11., in parodia versuum Homericorum corrigerem. Est istic:

εἰ δ' ἄγε νῦν πείρησαι, ἵνα καμφθεῖς ἀποτλήης.

καμφθεῖς, palam illud mendosum, mutandum est in κναφθεῖς „probe mulcatus verberibus.“ Nam verbum κνάπτειν ingenti interest vocum agmini, quibus popularis festivitas rem parum gratam accipientibus ὑποκεκρίσται.

Continuata sunt apud oratorem Corinthium haec: Πέρσαι μὲν οὐν ἐπὶ τοσοῦτον δυσφοροῦσιν. Ἑλλήν δ' ἀνὴρ παρῆχε τύπτειν τὸ σῶμα ὥς κἀνδρῶν, ὥς

ιμάτιον· ἡμεῖς δ' οὐ παρέχομεν τὸν ἀνδριάντα χορδεῖν, ἀν αἰσδάνηται; νῦν δ' ὁ μὲν κρείσσων αἰσθήσεως· ἐγὼ δὲ κατὰ τὴν Εὐριπίδου Λαοδάμειαν οὐκ ἂν προδοίην καίπερ ἄνυχον φίλον.

Reiskius, quamvis oratoris mente recte perspecta, plura tamen mutabat, quam opus erat. Omnino, quod ὡς ἱμάτιον, ut interpretamentum Persicae vocis, tollendum censuit, prorsus me consentientem habet; neo de corruptela v. χορδεῖν dubitari debet, sed Casauboni χορδεῖν (i. e. κατακόπτειν), ut Reiskiano καταχωρεῖν significantius et ad mutationem facilius, praetulerim. — Quod reliquum est, corrigenda interpunctione defungamur. Distingue sic: — — τὸ σῶμα ὡς κἀνδρ' ἡμεῖς δ' οὐ παρέχομεν τὸν ἀνδριάντα; χορδεῖν (cogitatione repete παρέχομεν), ἀν αἰσδάνηται. νῦν δ' —. Ceterum ego hucusque Corinthiacae auctorem quominus vituperarem mihi temperavi. Nolebam fortis esse in viro pridem mortuo, et qui pravam aetatis suae consuetudinem aegre exueret. At quoniam Reiskius hoc eum loco perfacete lusisse praedicavit, dicam, quod sentio. Quicunque facetias quoque modo captat et venatur, eas maxime, quae aliquam exquisitoris doctrinae speciem praeferant, is non potest, quin ad ineptias interdum devolvatur. Id huic oratori accidit. Quid enim ineptum est, nisi ideo statuum nolle comminutam, quod sensu careat? Sed Anaxarchus vellet nollet obtrudendus erat orationi. Quid porro ineptius est, quam statuum, quam modo ut sensu carentem noluerat concidi, eandem uno spiritu ut sensus compotem consolari? (v. 21. βοῦλομαι οὖν αὐτὸν ὡς αἰσδανόμενον παραμυθήσασθαι). Scilicet molestum erat, Euripidis versiculo abstinere.

p. 127, 22. ὃ λόγων ἐμῶν σιγηλὸν εἰδῶλον, οὐ φαίνη; οὐδὲ γὰρ ὁ πρὸ σοῦ Ἀριστέας. ὥδε γὰρ ἔσχε κἀκείνῳ, ὃς ἐμοὶ εἰκάσθη, ἀναστῆναι μὲν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Προκοπνησίων, ἀφανισθῆναι δὲ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. — In his κἀκείνῳ non potest non referri ad Aristeam. Apparet igitur, v. ὃς ἐμοὶ εἰκάσθη non potuisse sic scribi. Cui incommodo ut subveniret Reisk., ita locum conformavit: — κἀκείνῳ, ὡς καὶ σοὶ, ὃς ἐμοὶ εἰκάσθης, parum congruenter quaesitae oratoris breviloquentiae. Erant potius v. ὃς ἐμοὶ εἰκάσθη ejicienda, quo facto tantum proficit periodi et simplicitas et nitor, ut, si modo corruptelae origo probabili ratione explicari possit, non ampliandum sit. Atqui non obscurum est, audacioris dictionis ὃ λόγων ἐμῶν σιγηλὸν εἰδῶλον interpretationem ista verba continere. Haec, ad marginem adscripta, in contextum orationis postmodo irrepserunt.

p. 128, 32. De Sapphoni versu μνάσασθαι τινά φημι καὶ ἕτερον ἀμείων — conf. Collect. fragm. Sapph. et Alcaei, quam edidit Matthiae et Neue (est istic fragm. XVI.) et ejus censor, Seidlerus, in Museo Rhen. a. III, Fasc. 2, p. 176. Neuo ingeniose καὶ ὕστερον reponenti pro καὶ ἕτερον obloquitur Seidlerus⁵⁸). Potuisse enim, ait, aliquid praecedere, quo καὶ referretur, sicut: non modo sodales vel populares (nisi forte semet Sappho aliis opponit). Idem Seidlerus versum illum carmini attribuit, quod inscriptum fuerit πρὸς τινὰ τῶν ἀμοιβῶν καὶ

⁵⁸) ὕστερον in ἕτερον recte mutavit Reisk. Dion. T. I, p. 685.

ἀμαδῶν γυναικῶν. Numeros autem choriambicos omisso vocabulo conturbatos esse. Itaque versum sic scriptum dedit:

μνάσασθαι τινά φαμι v v — χᾶτερον ἀμμέων.

At ne quis homo cum malitia acutus illum Sapphonis versum in calce hujus disputationis collocatum inani cuidam meae gloriationi tribuat, afferam Pherecratis Comici verba, quae isti ominosa futura praesto. Pherecratis fragm. apud Plut. de mus. Tom. XIV. p. 236. Hutt. tractavit Hānovius in exerc. crit. L. I, p. 36. et ejus censor Frankius, quem nuper vita defunctum esse audio, in Jahn. Ann. T. I, Fasc. I. a. 1832. p. 31. Hujus fragmenti v. 13. sic vulgatur:

ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις οὕτως ἦν ὅμως ὅμως.

Qualis sententia flagitetur, non latet. Non ea potest multum discrepare a v. 6. ἀλλ' οὐδ' ὅμως οὕτως μὲν ἦν ἀποχρῶν ἀνήρ.

Vide igitur, ne ita legendum sit:

ἀλλ' οὐδ' ἀνεκτός (pro ἂν εἴποις) οὕτως ἦν ὅμως ἐμοί.

EMENDATIONES ALIQUOT CORRUPTORUM DIONIS LOCORUM.

Reliquum est, ut, quod in libelli hujus titulo promisi, quasdam vulgatae apud Dionem scripturae emendationes proponam. Delegi autem multesimam eorum, quae mihi adnotavi, partem, veritus, ne L. Dindorfio, quem Dionem mox editurum esse comperio, aut erroris poenas saepius darem, aut praeripiendis emendationibus suscepti laboris taedium moramve afferrem. Aegre enim L. Dindorfii et ingenium et diligentiam et script. librorum apparatus Dio desiderabit diutius. Ego autem quaecunque collegi, si modo velit Dindorfius, lubens cum eo cuncta „sine modulis ponderibusque“ communicabo.

Tom. I, p. 188, 1. Reisk. *μῦθον Λυβικὸν ἐκπονεῖν, καὶ περὶ τὰ τοιαῦτα κατατρίβειν τὴν περὶ τοὺς λόγους φιλοπονίαν, οὐκ εὐνυχῆς μὲν· οὐ γὰρ οὐ τῶν πρὸς ζῆλον τοῖς ἐπιεικιστάτοις ἀνδράπων ἀπιστερόντων.* — Pro ἀπιστερόντων, quae non est Graeca vox, eaque formata contra linguae leges, haud dubie ἀπιστούντων reponendum est. Et fortasse hac mutatione defungi poterimus; nam repetita negatio οὐ γὰρ, οὐ τῶν πρὸς ζῆλον — per se nihil habet offensionis; modo tenor orationis tam vehemens dicendi genus admitteret. Quod quia alienum est ab hoc loco, pro οὐ — οὐν rescribo. Sententia autem satis plana ideo obscura fuit Reiskio, quod eum fugiebat ad v. τοῖς ἐπιεικιστάτοις intelligendum esse μύθοις. Comma igitur post ζῆλον ponendum.

Tom. I, 262. *ποικιλικῇ — ἀγχοῦση καὶ ψιμνδία καὶ πᾶσι φαρμάκοις μηχανωμένη ὥς δρα ψευδῇ καὶ νόθα εἰδῶλα.* In Ven. et Cod. Reg. est *ψευδεῖς*. Jam v. ὥς δρα non esse sana, manifestum. Atqui mihi constat, aliquot hinc in Dionis libros corruptelas irrepsisse, quod literae superscriptae postea alieno loco insertae sunt. Sicut Tom. I, p. 390. ὥς οὐτ' scriptum est pro οὐτῶς; quod certa emendatione correxi opusc. mei p. 42.; sed praeterea istic nihil mutandum erat; ne a. τό quidem ante οὐτῶς interponatur necesse est. Eodem modo hunc etiam

6

locum vitiatum esse mihi persuadeo. Scriptum fuit in quodam exemplo *δρα i. e. δρας*; at perperam transposita litera *ς* non potuit, quin inde fieret ὥς δρα. Nihil autem aptius quam δρα hic poterat memorari. Istis enim artificiis quid aliud quaeritur, quam falsa quaedam juventae imago. Denique pluralis *δραι* (pulcritudines) quamvis insolentior, tamen, quoniam Dio de pluribus loquitur, non improbandus est; sicut *κάλλη* in simili caussa centies dictum reperitur. Laudo igitur Cod. Reg. et Venetae fidem, qui e genuina scriptura *ψευδεῖς* certe conservaverint.

T. I, 276, 20. εἰώδει γὰρ (Diogenes Cynicus) ἐπισκοπεῖν ἐν ταῖς πανηγύρεσι τὰς σπονδὰς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰς ἐπιθυμίας, καὶ πρὸς ἄνθρωποις δημοῦσι, καὶ ἐπὶ τίσι μέγα φρονοῦσιν. Ita si scripsisset Dio Chrysostomus, inficete esset locutus. V. ἐπὶ τίσι μέγα φρονοῦσι suum sibi poscunt oppositum. Itaque erat, cum ἀποκνοῦσι aut ἀποδειλιῶσι rescribendum opinarer. Nunc vero repperi, quod placebit harum rerum peritis, ἀδημονοῦσι.

T. I, p. 286, 42. Hercules συγγενόμενος (Amazoni) τε καὶ δείξας, οὐκ ἂν ἡττηθεῖν κάλλους, οὐδ' ἂν μείνειε χάριν γυναικὸς πρὸς τῷ αὐτοῦ κτημάτων οὐδέποτε. — Reiskius: πρόσω τῶν —. Cod. Reg. non πρὸς sed πρό habet. Igitur haud deterius fuerit, servata Codicis scriptura (πρό), μείνειε mutare in νείμειε. — νείμειν τι πρό τινος est rem rei anteferre. Nimirum Hippolyta meretricis ritu lucrum ex Herculis amore se capturam speraverat. Nam Herculis labores ad suum arbitrium Dio interpretatur.

T. I, p. 138, 29. καὶ μάχεσθαι τοῖς κακουργοῖς καὶ κακίοις. Pro κακίοις scribo λησταῖς. Corruptela hinc profecta, quod καὶ cum λησταῖς coa-luit⁵⁹).

T. I, 351, 12. καὶ πρὸς φίλιαν πράξαντες ἀπελθεῖν. Scripserim nunc καὶ Τρωσὶ φ. — ἀπέλθοιεν.

T. I, p. 394, 9. τινῶν εὐεργετῶν χρέος ὀφειλόμενον κελεύουσι μὴ ἀνέκ-τιτον εἶναι. Apparet, scribendum esse εὐεργεσιῶν. Proxima ἐν τοῖς περὶ — γινόμενον mi-ror, non pridem esse ejecta. Etenim, si quidquam aliud, certum est, a lectore quopiam ad-tento istam sententiam adscriptam esse ad Dionis verba τῶν μὲν (ποιητῶν) πα-ραίνοντων — τοῦ εἶναι. — Quae sequuntur corruptiora videntur esse, quam sunt: ὁρῶ μὲν οὖν ἔγωγε τοῖς πολλοῖς πανταχοῦ τὴν ἀκριβείαν σκοπῶ δὲ καὶ τὰ περὶ τοὺς λόγους οὐδὲν ἦττον, οἷς μέλει πλήθους μόνον· οὐδὲν προειπόντες seqq. Ex oppositis: ἀλλὰ γὰρ εἰκὸς cett. apparet, hanc sententiam desiderari: „Video equidem accurationem plerisque molestam esse.“ Scribo igitur lenissima mutatione pro σκοπῶ δὲ — κοπῶδη. „Jam video equidem molestam esse indoctae tur-bae (τοῖς πολλοῖς) in omnibus rebus accurationem, nec minus (i. e. et vel maxime) in dicendo. — κοπῶδης non solum de corporis languore, sed etiam de molestia animi et fastidio usurpatur; conf. Plut. Quaest. Pl. p. 616. — In proximis nihil excidit ante οὐδέν, ut suspicabatur Reisk., sed ante οἷς μέλει aut ὥστε aut alia inserenda est particula, quae „igitur“ significet.

T. I, p. 446, 10. οὐδ' αὖ χεῖρον ἀπήλλαττον ἀντὶ Μεγάρων καὶ Ἐπιδάου-ρον καὶ τῆς Ἀνδρίων ἢ Μυκηναίων ἀγορᾶς, ἐν τοῖς Ῥωμαίων ἱεροῖς ἀνακείμε-νοι. — Referuntur haec ad statuas ab Imperatoribus Rom. Romam transportatis.

⁵⁹) Vide, ne eadem corruptelae origo versus Euripidei fuerit, Jonis v. 1149. ed. Herm.

— — — ἡλίου φλογός
καλῶς φυλάζας οὔτε πρὸς μέσας βολάς,
ἀκτίνας οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας βίον.

Fuit, opinor, σίβων; at s cum vocabulo antecedenti adhaesisset, atque ut male iteratum ejectum esset, nata est, gliscente paullatim corruptela, vulgata scriptura. σίβων τελευτῶν sic dictum est, ut ἐκπονεῖν τρέβων in Brunk. Anal. T. I, p. 192. Notum est v. ἡμισοτιβής.

In quo Mycenarum mentio quem tandem non offendet? Nam Mycenae ab Argivis eversae Olymp. 78, 1. postea non sunt instauratae, teste Diodor. XI, 16. καὶ διέμενεν αὐόκητος μέχρι τῶν καδ' ἡμᾶς χρόνων. Nec nisi urbis parietinas vidit Pausanias; conf. II, 15, 4.; et V, 23, 3.; et Strabon. VIII, p. 363. ed. Basil.; porro Paus. II, 16, 5., unde apparebit, quales statuæ ex eorum foro potuerint auferri. Omnino Mycenæi tunc nulli erant, etiamsi quis ruinis illis Mycenarum nomen haud inviderit. Nam incolae aut, ut refert Diodor. I. l. sub corona venire, aut, ut Paus. auctor est, alii alias in sedes concessere. (Paus. VII, 25, 5.) Quapropter facile cuivis, opinor, persuadebimus, pro Μυκηναίων Μυτιληναίων rescribendum esse⁶⁰). Ita hoc etiam lucratur, quod insulani componuntur cum insulanis.

T. I, p. 456, 15. εἰ δὲ ὥσπερ τοὺς γενναίους καὶ τοὺς εὐγενεῖς. f. ἔστι δὲ ὡς περὶ τ. γ. κ. εἰ.

Tom. I, p. 492, 13. ὁ δὲ πάντων φοβερώτατος. — Quod proposui in opusculo meo φανερώτατος, nunc retracto. Scribe σφοδρώτατος.

Tom. I, p. 499, 25. ἀνοίαι — sc. ἔννοιαι.

Tom. I, p. 536, 11. καὶ ἔμοιγε ἀτοπον ἐφαίνετο τὸ ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσιν ἔθος· ὅτι τοῖς ἥμισυ λαπομένοισι μάλιστα προσήκειν δοκεῖ τὸ ἐπ' αὐτοῖς λέγειν. Tametsi intelligi potest vulgata hunc in modum: „Quia iis, qui nulla aegritudine affecti sunt, maxime convenire puto, ut eorum laudationem dicant;“ tamen vix dubito, quin πλείστα pro ἥμισυ reponendum sit, ut ipse mos, qualis sit, explicetur. — Ceterum hanc orationem alii scripsit Dio; non enim e sua persona loquitur.

T. I, p. 549, 19. D. — ἔχεις οὖν τὰ γεγραμμένα; — Tim. — πῶς γὰρ οὐ; — D. — κέλευσον εἰπεῖν. — Tim. — ἀλλὰ αἰσχρνομαι, μὴ οὐκ ὀρθῶς ἔχῃ, ὥς ἐπὶ νεώτερον καὶ ἐν τοιοῦτῳ καιρῷ εἰρημένα. καὶ γὰρ ἐκείνος ἐδόκει μοι μάλλον ἐνδὸς σοῦ παρόντος ἂν εὐλαβηθῆναι τι εἰπεῖν, ἢ τῶν ἄλλων ἀπάντων. — D. — οὐ πρὸς ἀλλότριον ἀναγνώσῃ, ὃ βέλτιστε. cett. V. κέλευσον εἰπεῖν in mendo sunt. Primum enim magnam offensionem habet asyndeton; nec temere Reiskius partic. οὖν desiderabat. Sed illam particulae omissionem, erunt, qui sic defendunt, ut impatientiam Dionis et cognoscendi illius scripti cupiditatem vehementiorem caussentur. Idem fortasse haud indignabuntur, quod imperiosius loquitur, id quod philosophis jam facilius quam regibus conceditur. Hanc tamen vulgatae scripturae reprehensionem vereor ne amoliri nequeant. Permirum est, Dionem, cum dixerit: „Jube ea recitari,“ deinde sic hortari eundem: „Non recitabis alieno mihi;“ idque cum nihil in responso Timocratis reperiatur, quo ipsum se recitaturum esse significaverit. Tanta post interjecta tam pauca verba inconstantia non est hominis considerati; nedum ut elegantis scriptoris. Quo opprobrio ut Dionem liberemus, scribamus pro κέλευσον non magno hercle molimine Σέλεις οὖν „visne ergo recitare.“ Eadem est et asyndeti et importunitatis, quorum utrumque incusabamus, medela.

⁶⁰) Μυκονταῖν, cuius facile cuipiam in mentem veniat, rejicio. Vix operae pretium erat parvam Myconum spoliare.

T. I, p. 550, 36. λέξω δὲ αὐτὸν (τὸν λόγον) ὑμῖν, οὐτε πονεῖν τερπνὸν ὄντα, οὐδὲ χαριέντα· οὐ γάρ, οἶμαι, πρὸς χάριν τὴν ἡμετέραν γέγονεν. Libe-
rius hic Reiskius vagatus est, qui οὐτε πᾶν τερπνὸν — οὐτε χαριέντα scribe-
bat. Satis jam constat inter homines grammaticos, οὐτε et οὐδέ haud raro inter se
respondere, quoties in oratione bipartita alterum membrum non ejusdem momenti
est cum altero, ut nulla sit partium aequiparatio. Et hic quidem neque οὐτε —
οὐτε aptum, neque, cur οὐτε — οὐδέ scriberet Dio, idonea causa erat. Itaque
vix dubito, quin οὐ τί πονεῖν legendum sit. Idem librariorum culpa obscuratum infra
p. 553. in opusculo meo reponendum significavi.

T. I, p. 550, 45. ὥς οὖν ἐκείνων ἐχθρῶν ὄντων τοῖς θεοῖς καὶ πολεμη-
σάντων, οὐδὲ ἡμεῖς φίλοι ἐσμέν, ἀλλὰ κολαζόμεθα τε ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐπὶ τιμω-
ρίᾳ γεγόναμεν ἐν φρουρᾷ, διτ' ὄντες ἤδη ἱκανῶς, λύεσθαι τε καὶ ἀπαλλάττεσθαι.
— Reiskius: φρουρᾷ, οὐ δὴ κολασθέντες [κολασθέντας] ἤδη ἱκανῶς — vel οὐ
δὴ ποινὰς δόντες ἤδη ἱκανῶς. — Non est tanta opus mutatione. Scribe: φρουρᾷ,
ἢν δόντας ἤδη ἱκανῶς cett. — ἢν referendum est ad τιμωρίαν. Constructio ad
accusativum cum infin. subito transiliens, non est, quod displiceat.

Tom. I, 606, 16. ἐπὶ κατὰ γέ τοῦτο λεγέτωσαν — Scribe ἐπεὶ κ. γ. τ. λ.

Tom. I, p. 667. ὥσπερ οὖν ταχὺς ἀνεμος κινήσῃ θάλασσαν ἰλνῶδῃ καὶ
ῥυπαρᾷ — sc. ὥσπερ ἂν τ. ρ. α. χ. ὥς.

Tom. I, p. 669, 24. καὶ περὶ τοῦ δεῖν ἀκούειν, καὶ μὴ πείθεσθαι λό-
γων. — Fortasse κ' εἰ μὴ πείθεσθε, λόγων. In antecedentibus v. καίτοι — δι-
δάσκοντος; fortasse etiam v. δέδοικας — διεξελεῖν delenda sunt. Verissime idem
de sequentibus τοῦτο γάρ — ἡσυχάσασιν statuit Reiskius.

T. I, 671, 36. ἀναγογαὶ καὶ ἀνακρίσεις — f. ἀνακρούσεις. — Descri-
bit navium ultro citroque commeantium turbam.

T. I, p. 682, 26. ὥς ἐκεῖνοί τε γὰρ εἰσάγουσι — Sc. — — γε παρεια-
γουσι, quod non multum aberat, quin reperiret Reiskius, qui — — γε παρεια-
γετε rescribebat.

T. I, p. 683, 22. — — Ἀμουσίας αὐτοὶ γέγονασι — sc. αὐτῆς.

T. I, p. 690, 29. καὶ ταῦτα μὲν ἤδη — sc. δὴ.

T. I, p. 693, 31. τοῦτο μὲν οὖν τοιοῦτο παράδειγμα κακίας καὶ ἀνοίας,
ὁμοίως ἐκ τῶν τοιούτων ἀνδράπων τοῖς παρ' ὑμῖν. ὅτι μάχεσθαι γε οὐδεὶς ἱκα-
νός ἐστιν, οὐδὲ ἀριστεύειν οὐδὲ αἰρεῖν πόλεις, ὥς ἐκεῖνος. — In altero Cod.
Parisino legitur πλὴν ante ὅτι. Reliqua sic scribenda mihi persuadeo: ὁμοίως,
[ὥς] ἐκ τῶν τοιούτων, ἀνδρῶπος τοῖς παρ' ὑμῖν — „similis, quantum e talibus
judicari licet, homo eorum, qui apud vos sunt.“ — ὥς aptum sane, sed non ne-
cessarium. De formula οἱ παρ' ὑμῖν, quae non excludit ipsos auditores, conf.
Tom. II, p. 196, 42.

T. I, p. 697, 17. αἰχμαλωσίαν καὶ δουλείαν καὶ ἀπάτην — f. ἀπαγωγὴν.

T. II, p. 12, 4. πολὺ δ' ἂν ἔργον εἴη πάντας ἐπεξείναι τοὺς διὰ τρυφὴν
ἀπολωλότας· Ἀνδρᾶς πάλαι, Μήδους, Ἀσσυρίους πρότερον· τὰ τελευταῖα Μα-
κεδόνες, οἱ νεωστὶ μὲν τὰ βράκη περιηρημένοι καὶ ποιμένες ἀκούοντες, περὶ τῶν
μελινῶν μαχόμενοι τοῖς Θραξί, τοὺς Ἑλλήνας ἐκράτησαν, εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη-
σαν seqq. Reiskius pro περιηρημένοι reposuit περιηρημένοι, quod citra dubita-

tionem est. Sed offendunt me etiam τὰ βάρη, primum propter articulum, deinde, quod in describenda vita agresti et victu cultuque pastorali pannis haud suus locus esse videatur. Igitur rescribendum conjicio νάκη (i. e. διφθέραι), quae propria sunt pastorum, ideoque eleganter additum habent articulum: „Suis, inquit, istis pellibus amicti.“ — Hanc emendationem, etai unius literae momento scriptura nutante, temerariam non nullis visum iri auguror. Quibus hunc Arriani locum ministro, haud dubie expressum illum e vetustiore quodam exemplo, quod imitatus etiam Dio est. Φίλιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς πλανήτας καὶ ἀπόρους, ἐν διφθέραις τοὺς πολλοὺς νέμοντας ἀνὰ τὰ ὄρη πρόβατα ὀλίγα, καὶ ὑπὲρ τούτων κακῶς μαχομένους Ἰλλυριοῖς τε καὶ Τριβαλλοῖς καὶ τοῖς ὑμέροις Θραξί· χλαμύδας μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν φορεῖν ἔδωκε cett. — Est haec pars orationis, qua Alexander Macedo milites suos post tumultum castigat, L. XII, c. 9. §. 2. Qui locus postea inventus in mea me sententia plurimum confirmavit. Demosthenis verba, unde περὶ τῶν μελινῶν duxit Dio, leguntur p. 100. infr. ed. Reiskianae. Atque hunc fontem fuisse existimo, ex quo per aliquot vices imitationum et Arriani et Dionis loci derivati sint.

Tom. II, 54, 35. ὥσπερ οἶμαι τὰ βάρη ταῦτα, ἂν μὲν σφόδρα πιέξῃ καὶ ἀνέχεσθαι μὴ δυνάμεδα, ζητοῦμεν ὥς τάχιστα ἀπορρίψαι· μετρίως δὲ ἐνοχλοῦμενοι, καὶ ὄρῳντες ἀνάγκη οὔσαν φέρειν, ἢ εἰ τι τοῦτον μείζον ἕτερον σκοποῦμεν, ὥς κοφύτατα ἔπεσθαι. — ἔπεσθαι ineptum est. Quem enim sequantur? Qui praecedat nullus est. Si quis autem illius, qui gravius onus fert, antecessorem verbo σκοπεῖν significatam esse contendat, quoniam ea sola videmus, quae sunt ante nos: hoc vereor ne argutius sit. Imo, si argutandum est, praecedere eum, qui levius fert, consentaneum est, et respicere illum, qui gravius sustinet pondus, extremos inter euntem. Rescribo igitur pro ἔπεσθαι — δέσθαι, quod verbum solenne est hac in causa. ὥς κοφύτατα δέσθαι est „quam levissime ferre.“

T. II, 197, 25. ἀλλὰ τὸν ἴδιον ἐσμὸν πληροῦ (apis) καὶ αὔξει, κὰν ψυχρότερον ἢ τὸ χωρίον, καὶ αἱ νομαὶ χείρους, καὶ ἡ δρόσος ἐλάττω· κὰν δυσκολώτερον ἢ τὸ ἔργον τὸ περὶ τὰ χωρία, κὰν ὁ γεωργὸς ἀμελέστερος. — Non ego sum rei apiariae satis peritus; tamen haud longe a vero me aberrare confido, si pro χωρία repono κηρία. Infinitius de apibus dictum esset τὸ περὶ τὰ χωρία ἔργον; et molesta verbi tam exiguo intervallo repetitio.

Tom. II, p. 229, 15. πολλὴ γὰρ ἐλάττω τόπον ἐποικοῦσι τοῦ παρ' ἡμῶν. — ἐποικοῦσιν Reiskius reposuit, contra auctoritatem librorum M. S. et Dionis mentem. Continent illa verba hypophoram, ad quam in proxime sequentibus respondetur. Apparet igitur tale quid dictum oportere: „Scilicet illi minorem locum aedificiis implebant.“ Inde conjecerit quispiam, pro ἐποίουν, quod vulgatur, scribendum esse ἐπωκοδόμουν. Sed vulgatam scripturam defendendam existimo. ἐλάττω τόπον nihil aliud quam mensuram indicat, recte igitur cum ποιεῖν conjungitur, tametsi multum abest, ut ποιεῖν „aedificiis instruere“ possit significare.

T. II, p. 231, 4. βουλόμενος μηδὲνα στέγειν — f. στείνειν ad angustias redigere, urgere.

T. II, p. 322. ὅτι δὲ οὐδείς ψέγει ἐκ τοῦ φανεροῦ, οὐδὲν ἀπολείπονσι

τῶν μὴ δικαίως λεγόμενων. — Reiskius: τῶν μὴ δικαίως γινομένων. — Id agit orator, ut tyrannos contrarium eorum facere dicat, quae fieri debeant. Continetur autem orationis acumen in hoc, quod, quae inter se opponuntur, ad amussim alterum alteri respondent. Quam legem migrasset auctor hujus disputationis, si scripsisset, quod commendabat Reiskius. Nam tyrannorum non modo injuste facta reprehendi possunt, sed restant tres aliae, quae ab eis violentur, supremæ virtutes. Porro de eorum injustitiâ dictum est supra v. 32. ὅτι δ' ἐπ' αὐτοῖς ἐστὶ τὸ δίκαιον, διὰ τοῦτό εἰσιν ἄδικοι. Hinc efficitur in vitio v. δικαίως esse. Quae si quis apud animum suum rite ponderaverit, huic non μὴ δικαίως, sed literis rectius dispositis μηδὲ καλῶς legendum esse persuaserimus. — τὰ μὴ καλῶς λεγόμενα sunt, „quae dici honeste nequeunt, quibus honor praefandus est.“

T. II, 324, 4. καὶ ψυχὴ γέγηθεν ἐπὶ τῆς τέχης γεωργομένη· εἰ δ' ἀπολίποι τέχην, περιήσιν ὥς ἐν τάφῳ τῷ σώματι. — Pro γεωργομένη utrum αἰωρομένη, an γοργομένη (i. e. γαυρομένη) rescribendum sit, in medium relinquo; at περιήσιν (pro quo marg. Morell. περίεισιν) haud dubie in περίεστιν (relinquitur) mutandum est.

T. II, p. 340, 26. ἐπεισεν ἄρα — In Veneta est ἐπεὶ δὲ ἄρα; in marg. Morell. ἐπεισεν ἄρα. Scribe: ἔδει δὲ ἄρα.

Tom. II, 374, 30. τὰ ἀποστήματα — ἡλίον τε καὶ σελήνην καὶ τῶν τοιοῦτων ἀστρῶν. Scribe: τῶν λοιπῶν ἀστρῶν —; conf. T. II, 94, 5. — Contra in Venatore T. I, 274, 44. pro αὐτὰ που τὰ λοιπὰ — rescribo αὐτὰ που τὰ τοιαῦτα.

Tom. II, 403, 10. ἐὰν ἀδεῶς γίγνηται καὶ χωρὶς κοινωνῶν προσοχῆς. Malim κινδύνων quam κοινωνῶν.

